

PRAVNI FAKULTET U ZAGREBU

PRIRUČNIK ZA OSIGURAVANJE KVALITETE

Svibanj 2013.

Pravni fakultet u Zagrebu

Trg maršala Tita 14, Zagreb

Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom u sastavu

1. prof.dr.sc. Dalibor Čepulo, predsjednik, prodekan
2. prof.dr.sc. Marina Ajduković, zamjenica predsjednika
3. prof.dr.sc. Marko Baretić
4. doc.dr.sc. Anamarija Musa
5. doc.dr.sc. Frane Staničić
6. dr.sc. Ksenija Grubišić
7. Danijel Relković, predstavnik stručnih službi
8. Antun Bilić, student poslijediplomskog studija
9. Iva Ćorić, studentica integriranog pravnog studija,

a nakon provedenog okruglog stola pod nazivom 'Upravljanje kvalitetom na Pravnom fakultetu u Zagrebu: razvoj sustava i dobre prakse u skladu s europskim i domaćim standardima', održanog 20. rujna 2012. na Pravnom fakultetu Zagrebu,

na temelju nacrtu Priručnika kojeg je izradila radna skupina Povjerenstva u sastavu: doc.dr.sc. Anamarija Musa (voditeljica), doc.dr.sc. Frane Staničić, dr.sc. Eva Andjela Delale, dr.sc. Hrvoje Lisičar, Antun Bilić, Josip Perić,

usvojilo je Priručnik za osiguravanje kvalitete na Pravnom fakultetu u Zagrebu na svojoj sjednici održanoj 28. studenoga 2012.

Revidirana verzija Priručnika za osiguravanje kvalitete usvojena je na sjednici Povjerenstva za upravljanje kvalitetom održanoj 14. svibnja 2013.

Priručnik za osiguravanje kvalitete usvojen je na sjednici Vijeća Pravnog fakulteta 22. svibnja 2013.

SADRŽAJ

1. UVOD	6
2. CILJEVI PRIRUČNIKA I PODRUČJA OSIGURAVANJA KVALITETE	7
2.1. Svrha i cilj priručnika i područja na koja djeluje.....	7
2.2. Kratki sadržaj priručnika	8
2.3. Struktura pojedinačnih područja.....	8
3. PRAVNI FAKULTET U ZAGREBU I EUROPSKI PROSTOR OSIGURAVANJA KVALITETE U VISOKOM OBRAZOVANJU	10
3.1. Općenito o Pravnom fakultetu.....	10
3.2. Ustrojstvo i djelatnost Fakulteta	11
3.3. Osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja	20
3.4. Osiguravanje kvalitete u sustavu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.....	22
3.5. Sustav osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu	24
3.6. Sustav osiguravanja kvalitete na Pravnom fakultetu u Zagrebu.....	27
4. VODIČ ZA OSIGURAVANJE KVALITETE PO PODRUČJIMA.....	29
4.1. Pravila i postupci osiguravanja i unaprjeđenja sustava kvalitete Pravnog fakulteta u Zagrebu .	29
Standard.....	29
Cilj.....	29
Aktivnosti	29
Primjeri dobre prakse	31
4.2. Studijski programi	32
Standard.....	32
Cilj.....	32
Aktivnosti	32
Primjeri dobre prakse	37
4.3. Nastavnički rad i ocjenjivanje nastavnika	38
Standard.....	38
Cilj.....	38
Aktivnosti	38
Primjeri dobre prakse	42
4.4. Studentski rad i ocjenjivanje studenata	43
Standard.....	43
Cilj.....	43
Aktivnosti	43
Primjeri dobre prakse	46
4.5. Resursi za učenje i potpora studentima	47

Standard.....	47
Cilj.....	47
Aktivnosti	47
Primjeri dobre prakse:	52
4.6. Resursi za obrazovnu, znanstveno-istraživačku i stručnu djelatnost.....	54
Standard.....	54
Cilj.....	54
Aktivnosti	54
Primjeri dobre prakse	56
4.7. Znanstveno-istraživačka djelatnost	57
Standard.....	57
Cilj.....	57
Aktivnosti	57
Primjeri dobre prakse	60
4.8. Stručna djelatnost	61
Standard.....	61
Cilj.....	61
Aktivnosti	61
Primjeri dobre prakse	63
4.9. Međunarodna suradnja i mobilnost	64
Standard.....	64
Cilj.....	64
Aktivnosti	65
Primjeri dobre prakse:	69
4.10. Informacijski sustav	71
Standard.....	71
Cilj.....	71
Aktivnosti	72
Primjeri dobre prakse	74
4.11. Javnost djelovanja	75
Standard.....	75
Cilj.....	75
Aktivnosti	76
Primjeri dobre prakse	78
IZVORI I POVEZNICE.....	79

1. UVOD

Osiguravanje kvalitete u nastavnoj, znanstveno-istraživačkoj i stručnoj djelatnosti temeljna je orijentacija Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Cilj sustava osiguravanja kvalitete je izgradnja mehanizama za promicanje i postizanje najviše razine kvalitete u nastavi, istraživanju, znanosti, stručnim te administrativnim djelatnostima na Fakultetu. Sustav upravljanja kvalitetom osigurava se na svim razinama Fakulteta i u suradnji unutarnjih i vanjskih dionika, a u skladu s načelima javnog interesa, poticanja izvrsnosti i inovacije, efikasnosti, transparentnosti te promicanja kulture kvalitete, odgovornosti i suradnje.

Temelj i okvir za sustav upravljanja kvalitetom i osiguravanje kvalitete čine pravni propisi u području visokog obrazovanja i znanosti, pri čemu se posebno uvažavaju Europski standardi i smjernice u području visokog obrazovanja. Uvođenje, razvoj i unaprjeđenje osiguravanja kvalitete na Pravnom fakultetu usklađeno je i čini integralni dio mjera i aktivnosti za upravljanje kvalitetom u visokom obrazovanju u europskim zemljama te posebice u Republici Hrvatskoj, temeljem Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09).

Pravilnik o sustavu osiguravanja kvalitete na Pravnom fakultetu u Zagrebu usvojilo je Fakultetsko vijeće na svojoj sjednici 25. travnja 2012. Temeljem tog Pravilnika, nadležnost za osiguravanje kvalitete imaju Dekan, Fakultetsko vijeće i Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom. Temeljni akti i dokumenti, osim Statuta i općih akata Fakulteta, čine Politika osiguravanja kvalitete te ovaj Priručnik za upravljanje kvalitetom. Priručnik služi kao vodič i orijentir nadležnim tijelima i svim unutarnjim i vanjskim dionicima za rad na unaprjeđenju sustava upravljanja kvalitetom te pregled propisanih i uobičajenih mjera i aktivnosti koje Fakultet provodi ili planira radi osiguravanja kvalitete. Priručnik sadrži popis standarda, ciljeva te aktivnosti i dobre prakse za svako od područja osiguravanja kvalitete. Priručnik je upotpunjen i kratkim pregledom organizacije i djelatnosti Fakulteta te opisom sustava upravljanja kvalitetom u Republici Hrvatskoj i Sveučilištu u Zagrebu, kao i kratkim opisom europskih kretanja i razvoja, a kako bi se svi zainteresirani dionici upoznali sa sustavom osiguravanja kvalitete, njegovim standardima i načelima.

Sustav upravljanja kvalitetom na Pravnom fakultetu, s nadležnim tijelima te svim dionicima, uspostavljenim i planiranim praksama i pravilima, predstavlja integralni dio razvoja Fakulteta i instrument na ostvarenju strateškog pristupa u ostvarenju misije i vizije Fakulteta. Sustav se kontinuirano evaluira i unaprjeđuje, a kako bi odgovorio na potrebe dionika i društvene zajednice.

2. CILJEVI PRIRUČNIKA I PODRUČJA OSIGURAVANJA KVALITETE

2.1. Svrha i cilj priručnika i područja na koja djeluje

Priručnik za osiguravanje kvalitete na Pravnom fakultetu u Zagrebu (dalje u tekstu: Priručnik) ima zadaću povezati dosadašnje iskustvo i aktivnosti na unapređivanju kvalitete Pravnog fakulteta sa Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG) u prihvatljivu cjelinu na način da pojmove, standarde, postupke, planove i aktivnosti prezentira široj stručnoj javnosti te da posluži kao podsjetnik, uputa i pomoć svim dionicima sustava visokog obrazovanja u izgradnji i unapređivanju sustava za osiguravanje kvalitete te u promicanju kulture kvalitete na Pravnom fakultetu i Sveučilištu u Zagrebu.

Priručnik za kvalitetu nije pravni propis nego prvenstveno služi kao vodič nadležnim tijelima za osiguravanje kvalitete na Fakultetu na svim razinama osiguravanja kvalitete. Priručnik je ujedno namijenjen svim unutarnjim i vanjskim dionicima (nastavnicima i suradnicima, zaposlenima u stručnim službama, studentima, bivšim studentima, poslodavcima) u procesu promicanja kulture kvalitete i sustavu osiguravanja kvalitete. Priručnik u tom smislu služi za razumijevanje shvaćanja pojma kvalitete te upoznavanje s djelovanjem sustava za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju. Aktivnosti se temelje na propisima kojima se uređuje organizacija i djelovanje Pravnog fakulteta (zakoni, podzakonski propisi, Statut i drugi relevantni akti Sveučilišta u Zagrebu, te statut i drugi akti Pravnog fakulteta), a neke od njih predstavljaju dobru praksu koja se razvila u radu Fakulteta. Priručnik je živi dokument koji se periodično revidira i mijenja, sukladno promjenama propisa i unaprjeđivanju prakse osiguravanja kvalitete.

Priručnik ima za cilj unaprijediti i pomoći:

1. izgradnju sustava za unutarnje osiguravanje kvalitete u ustanovi za visoko obrazovanje u skladu s prihvaćenim standardima,
2. provedbu postupaka osiguravanja kvalitete,
3. razvijanje sustava za unutarnje osiguravanje kvalitete,
4. analiziranje i povećanje učinkovitosti sustava za osiguravanje kvalitete,
5. izradi strateškoga plana za unapređivanje kvalitete nastavne, znanstvenoistraživačke te stručne djelatnosti,
6. povećanju kvalitete i učinkovitosti nastavne, znanstvenoistraživačke te stručne djelatnosti,
7. analiziranje i procjenu zadovoljstva dionika kvalitetom obrazovnog procesa te postignutih ishoda učenja,
8. izradu kvalitetne i detaljne izrade samoanalize Fakulteta,
9. ostvarivanje visoke razine institucionalne kvalitete i dobivanja certifikata o razvijenosti i učinkovitosti unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete pri vanjskoj periodičnoj prosudbi i
10. promicanje kulture kvalitete na Pravnom Fakultetu i Sveučilištu u Zagrebu.

2.2. Kratki sadržaj priručnika

Priručnik razrađuje osnovna područja osiguranja kvalitete prepoznata iz Standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja te kriterijima za ocjenu kvalitete Akreditacijskog savjeta Agencije za znanost i visoko obrazovanje. Priručnik se pri tome oslanja i na odredbe Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, Statut Sveučilišta u Zagrebu, Priručnik za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu te Statut i druge akte Pravnog fakulteta u Zagrebu.

Sukladno područjima definiranim Pravilnikom o sustavu osiguravanja kvalitete Pravnog Fakulteta u Zagrebu, u Priručniku se razrađuju sljedeća područja osiguravanja kvalitete:

1. Pravila i postupci osiguranja i unaprjeđenja sustava kvalitete Pravnog fakulteta u Zagrebu
2. Studijski programi
3. Nastavnički rad i ocjenjivanje nastavnika
4. Studenski rad i ocjenjivanje studenata
5. Resursi za učenje i potporu studentima
6. Resursi za obrazovnu, znanstveno-istraživačku i stručnu djelatnost
7. Znanstveno-istraživačka djelatnost
8. Stručna djelatnost
9. Međunarodna suradnja i mobilnost
10. Informacijski sustav Fakulteta
11. Javnost djelovanja

2.3. Struktura pojedinačnih područja

Za svako od navedenih područja definirani su:

Standard - iskaz o očekivanoj razini zahtjeva i uvjeta prema kojima se ocjenjuje kvaliteta.

Cilj - postavljanje referentne vrijednosti kojoj se teži u osiguravanju kvalitete i prema kojoj se određuju postignuća.

Aktivnosti - niz aktivnosti i postupaka kojima se ostvaruju postavljeni ciljevi u ostvarenju kvalitete uz navođenje vremena provedbe, tijela odgovornih za prijedlog/izradu i provjeru/donošenje te indikatora uspješnosti provedbe određene aktivnosti.

Svaka aktivnost razrađena je tablično prema sljedećim elementima:

- vrijeme provedbe: razdoblje u kojem se ili rok do kojeg se naznačena aktivnost provodi ili treba provesti
- nadležnost za prijedlog / izradu – tijelo ili osoba odgovorna za prijedlog ili iniciranje aktivnosti, odnosno za izradu prijedloga akta, materijala ili dokumenta
- nadležnost za provjeru / donošenje – tijelo ili osoba koje odobrava provođenje aktivnosti, usvajanje akta odnosno dokumenta ili donosi druge potrebne odluke
- indikator uspješnosti – mjerilo čije postizanje predstavlja potvrdu provedbe aktivnosti

Primjeri dobre prakse - postojeći postupci čija primjena unaprjeđuje kvalitetu nastavne, znanstveno-istraživačke ili stručne djelatnosti.

3. PRAVNI FAKULTET U ZAGREBU I EUROPSKI PROSTOR OSIGURAVANJA KVALITETE U VISOKOM OBRAZOVANJU

3.1. Općenito o Pravnom fakultetu

Kratka povijest Fakulteta

Pravni fakultet jedna je od najstarijih institucija zagrebačkog Sveučilišta. Marija Terezija je 1776. godine osnovala Kraljevsku akademiju znanosti kao najvišu školsku ustanovu koja je obuhvaćala i Pravni fakultet. U to doba Fakultet je imao četiri profesora na katedrama: kanonsko pravo, međunarodno i opće javno pravo, građansko i domovinsko pravo i političko-kameralne znanosti.

Školski sustav u Habsburškoj monarhiji preustrojen je 1850. godine, a Pravni fakultet se pretvara u Carsku kraljevsku Pravoslavnu akademiju koja je tako postala jedinom visokoškolskom ustanovom u Hrvatskoj sve do 1874. godine.

Nastojanjem biskupa Strossmayera u doba banovanja Ivana Mažuranića u Zagrebu je 19. listopada 1874. svečano otvoreno Kraljevsko sveučilište Franje Josipa I. koje je obuhvaćalo tri fakulteta: Bogoslovni, Pravoslovni i državoslovni te Mudroslovni (Filozofski). Pod tim nazivom Fakultet djeluje do 1926. kada je preimenovan u današnji naziv Pravni fakultet.

U razdoblju između dva svjetska rata Fakultet je prošao kroz četiri pravna uređenja. Pravni fakultet uz velike teškoće Fakultet uspijeva i u takvim uvjetima zadržati svoj identitet i atribut vodećeg u zemlji. Tek 1940. ban Banovine Hrvatske svojom Općom naredbom proklamira samoupravu Fakulteta u pogledu njegovih najvažnijih funkcija i tako omogućuje očuvanje posebnosti Pravnog fakulteta u Zagrebu.

Nakon drugog svjetskog rata Pravni fakultet je prošao kroz više pravnih režima diktiranih saveznim i republičkim zakonima o visokoškolskom obrazovanju. Pravnom fakultetu pripojena je 1968. Visoka upravna škola, a 1983. i Viša upravna škola te Interfakultetski studij za socijalne radnike. To je imalo za posljedicu organiziranje upravnog studija za upravne pravnike i socijalnog studija za diplomirane socijalne radnike. Za svo to vrijeme Pravni fakultet u Zagrebu ostao je znanstvena institucija koja je djelovala po načelima slobode znanstvenog rada, usprkos izraženim neuspjelim pokušajima da se i u njegov rad uvede ideologijska isključivost. Nakon donošenja Zakona o visokim učilištima (1993.) donesen je novi Statut Fakulteta. Statut od 20. lipnja 2005. godine trenutno je važeći temeljni akt Fakulteta.

Pravni fakultet je javno visoko učilište koje ustrojava i izvodi sveučilišne studije u znanstvenim poljima pravnih znanosti i socijalnih djelatnosti, te znanstveni i stručni rad u znanstvenim poljima pravnih znanosti, socijalnih djelatnosti i drugih društvenih znanosti. Fakultet je pravna osoba sa statusom javne ustanove. Puni naziv Fakulteta je: *Sveučilište u Zagrebu – Pravni fakultet*. Skraćeni naziv Fakulteta je: *Pravni fakultet u Zagrebu*. Sjedište je Fakulteta u Zagrebu, Trg maršala Tita 14. Djelatnost Fakulteta obuhvaća ustrojavanje i izvođenje sveučilišnih studija u znanstvenim poljima prava i socijalnih djelatnosti, znanstveni i stručni rad u tim i drugim znanstvenim poljima u području društvenih znanosti, pružanje istraživačkih, razvojnih i savjetničkih usluga, izrada stručnih elaborata i ekspertiza, te nakladnička i informatička djelatnost. Nositelj osnivačkih prava u odnosu na Fakultet je Sveučilište u Zagrebu. Od akademske godine 2011/2012. Fakultet izvodi i stručne studijske programe javne uprave i javnih financija u okviru novoustrojenog Studijskog centra za javnu upravu i javne financije.

3.2. Ustrojstvo i djelatnost Fakulteta

Fakultetska tijela

Temeljna tijela Pravnog fakulteta su Fakultetsko vijeće i dekan. Fakultetsko vijeće osniva stalna i povremena povjerenstva. Dekanu pomažu prodekani. Ostala tijela uključuju Vijeće poslijediplomskih studija i Vijeće studija i godina.

Dekan

Dekan je čelnik i voditelj Fakulteta, s pravima i obvezama ravnatelja, koju predstavlja i zastupa Fakultet. Dekana predlaže kolegij profesora Fakulteta ili svojim potpisom najmanje deset nastavnika u znanstveno-nastavnim zvanjima, a bira ga Fakultetsko vijeće tajnim glasovanjem natpolovičnom većinom svih članova Fakultetskog vijeća. Nadležnost dekana propisana je čl. 6 Statuta.

Dekan za svoj rad ogovara Fakultetskom vijeću i rektoru kojima jednom godišnje podnosi izvješće o radu i poslovanju Fakulteta te izvješće o svom radu, uključujući i izvješće o prijedlogu proračuna Fakulteta i njegovom izvršenju.

Dekanu u radu pomažu do tri *prodekana* koje bira i razrješava Fakultetsko vijeće na temelju obrazloženog prijedloga dekana natpolovičnom većinom glasova ukupnog broja članova Fakultetskog vijeća. Prodekan zamjenjuje dekana u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti. Prodekan za svoj rad odgovara dekani. Trenutno na Fakultetu djeluju tri prodekana.

Dekan može imenovati stalna i privremena povjerenstva za pripremu poslova iz svog djelokruga.

Fakultetsko vijeće

Fakultetsko vijeće je stručno vijeće Fakulteta. Djelokrug Fakultetskog vijeća propisan je čl. 17. Statuta. Fakultetsko vijeće čine svi nastavnici izabrani u znanstveno-nastavna zvanja, jedan predstavnik predavača i viših predavača, šest predstavnika asistenata, viših asistenta i znanstvenika, te predstavnici studenata (do 15% ukupnog broja članova Fakultetskog vijeća). Od ukupnog broja predstavnika studenata 60% čine predstavnici studenata na preddiplomskim i diplomskim studijima, a 40% predstavnici studenata na poslijediplomskim studijima. Prilikom glasovanja o pitanjima od osobitog interesa za studente studentski predstavnici imaju pravo na suspenzivni veto, koji ulaže natpolovična većina svih studentskih predstavnika u Fakultetskom vijeću.

Radi proučavanja pojedinih pitanja, izrade izvješća ili pripremanja odluka iz svoga djelokruga Fakultetsko vijeće može osnivati stalna i povremena *povjerenstva*.

U akademskoj godini 2011/2012 djeluje 15 stalnih odbora i povjerenstava Fakultetskog vijeća: Odbor za veze s domaćim i stranim fakultetima, Bibliotečni odbor, Odbor za unaprjeđenje studija, Odbor za nagrade, društvena priznanja i odlikovanja, Odbor za poticanje izvrsnosti studenata, Odbor za održavanje znanstvenih sastanaka, Odbor za očuvanje tradicije Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Odbor za informatizaciju, Odbor za sveučilišno pravo i odnose, Odbor za znanstveno-istraživački rad, Odbor za alumnije, Odbor za suradnju s praksom, Odbor za knjige i udžbenike, te Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom.

Vijeće poslijediplomskih studija

Vijeće poslijediplomskih studija je stručno i savjetodavno tijelo Fakulteta. Vijeće poslijediplomskih studija čine dekan kao njegov predsjednik, voditelji poslijediplomskih studija, prodekani i jedan predstavnik studenata.

Vijeća studija i godina

Dekan prema potrebi može sazvati vijeća studija odnosno godina kao stručna i savjetodavna tijela. Vijeće studija odnosno godine čine svi nastavnici izabrani u znanstveno-nastavna zvanja zaposleni na Fakultetu koji sudjeluju u izvođenju nastave na određenom studiju odnosno godini studija i jedan predstavnik studenata.

Ustrojbene jedinice Fakulteta

Sukladno Statutu Pravnog fakulteta te Pravilniku o ustroju, ustrojbene jedinice Fakulteta su katedre, zavodi, studijski centri, dekanat, tajništvo i biblioteka. Temeljen ustrojbene jedinice Fakulteta su katedre. Zavodi su ustrojbene jedinice sastavljene od više katedri. Studijski centri su posebne ustrojbene jedinice Fakulteta koje ustrojavaju i izvode pojedine studijske programe te ustrojavaju i izvode znanstveni i stručni rad u vezi s njima. Unutarnje ustrojbene jedinice su dekanat, tajništvo i biblioteka.

Katedre

Katedre su temeljne unutarnje ustrojbene jedinice nastavnog i znanstvenog rada na Fakultetu. Nastavni, znanstveni i stručni rad nastavnika i suradnika katedre usklađuje predstojnik katedre koji i odgovara za njezin rad. Predstojnika katedre iz reda njezinih nastavnika imenuje Fakultetsko vijeće na prijedlog dekana.

Katedre su:

- Katedra za opću teoriju prava i države
- Katedra za rimsko pravo
- Katedra za opću povijest prava i države
- Katedra za povijest hrvatskog prava i države
- Katedra za sociologiju
- Katedra za ustavno pravo
- Katedra za kazneno pravo
- Katedra za europsko javno pravo
- Katedra za obiteljsko pravo
- Katedra za pravnu informatiku
- Katedra za građansko pravo
- Katedra za upravnu znanost
- Katedra za međunarodno pravo
- Katedra za financijsko pravo i financijsku znanost
- Katedra za kazneno procesno pravo
- Katedra za radno i socijalno pravo
- Katedra za upravno pravo
- Katedra za trgovačko pravo i pravo društava
- Katedra za građansko procesno pravo
- Katedra za pomorsko i općeprometno pravo
- Katedra za međunarodno privatno pravo
- Katedra za strane jezike
- Katedra za ekonomske znanosti

U okviru Studijskog centra socijalnog rada ustrojene su

- Katedra za psihologiju
- Katedra za teoriju i metodologiju socijalnog rada
- Katedra za posebna područja socijalnog rada
- Katedra za socijalnu politiku
- Katedra za gerontologiju

Zavodi

Zavodi su ustrojbene jedinice sastavljene od više katedri. Zavodi organiziraju i izvode znanstveni i stručni rad u odgovarajućim znanstvenim granama.

Poslovanje i stručni rad organizira i vodi predstojnik zavoda. Predstojnika zavoda imenuje i razrješava Fakultetsko vijeće na prijedlog znanstvenog vijeća zavoda.

- Zavod za međunarodno pravo i poredbeno pravo
- Zavod za javno pravo i javnu upravu,
- Zavod za kaznene znanosti, kriminologiju i viktimologiju,
- Zavod za pravno-ekonomske znanosti
- Zavod za građanskopravne znanosti i obiteljskopravnu znanost
- Zavod za pravnu povijest i rimsko pravo
- Zavod za socijalni rad
- Zavod za socijalnu politiku

Studijski centri

Na Fakultetu su ustrojbeni Studijski centar za socijalni rad, koji izvodi znanstveni i stručni rad te studije u znanstvenom polju socijalnih djelatnosti i studije socijalnog rada i socijalne politike, te Studijski centar za javnu upravu i javne financije, koji izvodi znanstveni i stručni rad te studije javne uprave i javnih financija. U sastavu Studijskog centra za socijalni rad su Zavod za socijalni rad i Zavod za socijalnu politiku. Studijski centri imaju Vijeće centra kao stručno tijelo. Poslovanje i stručni rad svakog od studijskih centara vodi njegov predstojnik kojeg bira Fakultetsko vijeće na obrazloženi prijedlog dekana, uz mišljenje Vijeća centra. Predstojnici centara imaju status prodekana.

Unutarnje ustrojbene jedinice Fakulteta

Unutarnje ustrojbene jedinice Fakulteta čine Dekanat, Tajništvo, Biblioteka, Odjel za izdavačku djelatnost i Odjel za informatičku tehnologiju. Za zasnivanje radnog odnosa na svim radnim mjestima raspisuje se javni natječaj.

U sastavu *Dekanata* su Ured dekana, Računovodstvo te administratori informacijske infrastrukture.

Tajništvo obavlja stručne, administrativne, statističke, računovodstvene, knjigovodstvene, tehničke i pomoćne poslove.

Tajništvo vodi tajnik. Tajnik ustrojava rad tajništva, nadzire radnu stegu zaposlenika u izvannastavnim ustrojbenim jedinicama, te usklađuje njihov rad. Tajnika imenuje dekan na temelju javnog natječaja na četiri godine. Tajnik je dužan provoditi odluke dekana i prodekana te odluke i zaključke Fakultetskog vijeća. Dekan može tajniku povjeriti obavljanje određenih poslova iz svoje nadležnosti. Tajnik je odgovoran je dekani i prodekanima, sukladno propisima o upravljanju ustanovama.

U sastavu Tajništva su: Ured tajnika fakulteta, Studentska služba, Kadrovska i pravna služba, Služba općih i pomoćnih poslova i Knjižara. U okviru Tajništva djeluje i Ured za međunarodnu suradnju.

Biblioteka je ustrojbeni jedinica Fakulteta. Biblioteka obavlja sve bibliotekarske poslove na Fakultetu te poslove znanstvene i stručne dokumentacije koji se ne obavljaju u zavodima i Centru. Rad biblioteke vodi voditelj biblioteke koji je odgovoran dekani za njezin rad. Voditelja imenuje dekan na temelju javnog natječaja na četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja. U sastavu Biblioteke su Odjel knjiga, Odjel dokumentacije članaka i Odjel časopisa.

Odjel za izdavačku djelatnost objedinjava izdavačku djelatnost Fakulteta izuzev objavljivanja časopisa. Rad odjela organizira i vodi glavni urednik kojega na prijedlog dekana imenuje Fakultetsko vijeće na vrijeme od dvije godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja. Glavni urednik predlaže Fakultetskom vijeću program i izvedbeni plan svoga rada. Glavni urednik podnosi godišnji izvještaj o svom radu dekanu i Fakultetskom vijeću.

Odjel za informatičku tehnologiju koordinira i usmjerava poslove informatizacije Fakulteta. Rad odjela organizira i vodi voditelj kojega imenuje dekan na vrijeme od dvije godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja. Voditelj predlaže Fakultetskom vijeću program i izvedbeni plan svoga rada te podnosi godišnji izvještaj o svom radu dekanu i Fakultetskom vijeću.

S ciljem osiguravanja provedbe pojedinih znanstveno-nastavnih aktivnosti, iz reda nastavnika imenuju se *koordinatori* za studente za invaliditetom, za izvannastavne aktivnosti, ECTS koordinatori, koordinator za e-učenje i koordinator za upravljanje kvalitetom.

Studijski programi Fakulteta

Pravni fakultet u Zagrebu izvodi preddiplomske i poslijediplomske studijske programe. Studiji se ustrojavaju i izvode prema studijskom programu i izvedbenom planu. Prijedlog studijskog programa utvrđuje Fakultetsko vijeće, a studijski program donosi Senat Sveučilišta. Izvedbeni plan studija donosi Fakultetsko vijeće na prijedlog katedri. Provedbu izvedbenog plana nadzire dekan.

Ustroj i izvedba preddiplomskih i diplomskih studija uređeni su Pravilnikom o studiju, a poslijediplomskih studija Pravilnikom o poslijediplomskom studiju.

Fakultet izvodi slijedeće studijske programe:

A) Sveučilišni preddiplomski i diplomski studiji

Integrirani sveučilišni preddiplomski i diplomski pravni studij (10 semestara, 308 ECTS)

Diplomski pravni studij traje pet godina odnosno deset semestara i njegovim se završetkom stječe 300 ECTS bodova, odnosno 308 ECTS bodova prema izvedbenom planu. Osoba koja završi integrirani preddiplomski i diplomski pravni studij stječe akademski naziv magistar/ magistra prava

Preddiplomski sveučilišni studij socijalnog rada (8 semestara, 240 ECTS)

Preddiplomski studij socijalnog rada traje četiri godine odnosno osam semestara i njegovim se završetkom stječe 240 ECTS bodova. Osoba koja završi preddiplomski studij socijalnog rada stječe akademski naziv prvostupnik / prvostupnica (baccalaureus / baccalaurea) socijalnog rada.

Diplomski sveučilišni studij socijalnog rada (2 semestra, 60 ECTS)

Diplomski studij socijalnog rada traje godinu dana odnosno dva semestra i njegovim se završetkom stječe 60 ECTS bodova. Osoba koja završi diplomski studij socijalnog rada stječe akademski naziv magistar/ magistra socijalnog rada.

Diplomski sveučilišni studij socijalne politike (2 semestra, 60 ECTS)

Diplomski studij socijalne politike traje godinu dana odnosno dva semestra i njegovim se završetkom stječe 60 ECTS bodova. Osoba koja završi diplomski studij socijalne politike stječe akademski naziv magistar/ magistra socijalne politike

B) Poslijediplomski sveučilišni studiji

Poslijediplomski sveučilišni doktorski studiji (6 semestara, 180 ECTS)

Poslijediplomski sveučilišni doktorski studij traje tri godine odnosno šest semestara i njegovim se završetkom stječe 180 ECTS bodova. Osoba koja završi poslijediplomski sveučilišni studij stječe akademski stupanj doktora znanosti.

Fakultet izvodi poslijediplomski doktorski studij prava i poslijediplomski doktorski studij socijalnog rada i socijalne politike.

U okviru poslijediplomskog dokorskog studija prava, izvode se slijedeći smjerovi:

- Građanskopravne i obiteljskoppravna znanost
- Pravo društava i trgovačko pravo
- Kaznenopravne znanosti
- Javno pravo i javna uprava
- Europsko pravo
- Fiskalni sustav i fiskalna politika
- Međunarodno javno pravo i međunarodno privatno pravo

U okviru poslijediplomskog dokorskog studija socijalnog rada i socijalne politike, izvode se slijedeći smjerovi:

- Socijalni rad
- Socijalna politika

Poslijediplomski sveučilišni specijalistički studiji (4 semestra, 120 ECTS)

Poslijediplomski sveučilišni specijalistički studij traje u pravilu dvije godine odnosno četiri semestra i njegovim se završetkom stječe 120 ECTS. Osoba koja završi poslijediplomski specijalistički studij stječe zvanje specijalista određenog područja.

Fakultet izvodi slijedeće poslijediplomske specijalističke studije:

- Građanskopravne i obiteljskoppravna znanost
- Pravo društava i trgovačko pravo
- Kaznenopravne znanosti
- Javno pravo i javna uprava
- Europsko pravo
- Fiskalni sustav i fiskalna politika
- Međunarodno javno pravo i međunarodno privatno pravo
- Socijalni rad
- Socijalna politika
- Obiteljska medijacija
- Socijalni rad i razvoj zajednice

Sveučilišni interdisciplinarni poslijediplomski specijalistički programi

U okviru Sveučilišta u Zagrebu, Pravni fakultet sudjeluje kao jedan od sunositelja brojnih sveučilišnih interdisciplinarnih poslijediplomskih specijalističkih studija:

Javna uprava (Pravni fakultet, Fakultet političkih znanosti, Fakultet organizacije i informatike). Studij se izvodi od ak. god. 2005/2006. Studij traje dva semestra i njegovim se završetkom stječe 60 ECTS. Osoba koja je završila sveučilišni poslijediplomski specijalistički studij Javna uprava stječe naziv sveučilišni specijalist javne uprave (univ. spec. pub.admin.)

Upravljanje gradom (Agronomski fakultet, Arhitektonski fakultet, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Ekonomski fakultet, Fakultet političkih znanosti, Filozofski fakultet, Geodetski fakultet, Građevinski fakultet, Pravni fakultet i Ekonomski institut). Studij se izvodi od ak. godine 2005/2006.

Studij traje četiri semestra i njegovim se završetkom stječe 120 ECTS. Osoba koja je završila sveučilišni poslijediplomski specijalistički studij Upravljanje gradom stječe naziv sveučilišni specijalist upravljanja gradom (univ. spec. admin.urb.)

Reguliranje tržišta elektroničkih komunikacija (Fakultet elektrotehnike i računarstva, Ekonomski fakultet, Pravni fakultet). Studij se izvodi od ak. godine 2009/2010. Studij traje dva semestra i njegovim se završetkom stječe 60 ECTS. Osoba koja je završila sveučilišni poslijediplomski interdisciplinarni specijalistički studij Reguliranje tržišta elektroničkih komunikacija stječe naziv sveučilišni specijalist regulacije tržišta elektroničkih komunikacija (univ. spec. elect. comm.)

Prava djece (Pravni fakultet, Filozofski fakultet, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet). Studij se izvodi od ak.god. 2010/2011. Studij traje tri semestra i njegovim se završetkom stječe 90 ECTS. Ustroj i izvedba poslijediplomskih studija uređeni su Pravilnikom o poslijediplomskom studiju. Osoba koja je završila studij Prava djece stječe naziv sveučilišni specijalist prava djece (univ. spec.iur.)

Upravljanje krizama (Arhitektonski fakultet, Ekonomski fakultet, Fakultet elektrotehnike i računarstva, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Fakultet prometnih znanosti, Filozofski fakultet, Geodetski fakultet, Grafički fakultet, Medicinski fakultet, Pravni fakultet, Prirodoslovno-matematički fakultet, Rudarsko-geološko-naftni Fakultet, Učiteljski fakultet). Studij se izvodi od ak.god. 2011/2012. Studij traje četiri semestra i njegovim se završetkom stječe 120 ECTS. Osoba koja je završila sveučilišni interdisciplinarni poslijediplomski specijalistički studij Upravljanje krizama stječe naziv sveučilišni specijalist upravljanja krizama (univ. spec. admin.chris.)

C) Stručni studiji

Od akademske godine 2011/2012. Pravni fakultet izvodi i stručne studije iz područja javne uprave i javnih financija čije je izvođenje preuzeo od Društvenog veleučilišta, temeljem Sporazuma potpisanog između Pravnog fakulteta, Društvenog veleučilišta u Zagrebu, Sveučilišta u Zagrebu, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta te Ministarstva uprave. Fakultet nastavlja izvoditi stručni preddiplomski studij javne uprave i stručni preddiplomski porezni studij, dok je program dvogodišnjeg stručnog specijalističkog diplomskog studija javne uprave (120 ECTS) u postupku akreditacije.

Stručni preddiplomski studij javne uprave (6 semestara, 180 ECTS)

Stručni preddiplomski javne uprave traje tri godine odnosno šest semestara i njegovim se završetkom stječe 180 ECTS bodova. Osoba koja završi stručni preddiplomski studij javne uprave stječe stručni naziv stručni prvostupnik (baccalaureus) odnosno stručna prvostupnica (baccalaurea) javne uprave.

Stručni preddiplomski porezni studij (6 semestara, 180 ECTS)

Stručni preddiplomski porezni studij traje tri godine odnosno šest semestara i njegovim se završetkom stječe 180 ECTS bodova (prema nastavnom programu koji je u postupku akreditacije; raniji program trajao je dvije godine i uključivao 120 ECTS bodova). Osoba koja završi stručni preddiplomski porezni studij stječe stručni naziv stručni prvostupnik (baccalaureus) odnosno stručna prvostupnica (baccalaurea) porezne struke.

Studenti i nastavnici

A) Studenti

Student je osoba koja je upisana u studij na Pravnom fakultetu u statusu redovitog ili izvanrednog studenta. Fakultet upisuje studente u okviru upisnih kvota koje na prijedlog Fakultetskog vijeća utvrđuje Sveučilište u Zagrebu. Prava i obveze studenata Pravnog fakulteta uređene su Statutom, Pravilnikom o studiju, Pravilnikom o pravima iznimno uspješnih studenata, Pravilnikom o nagrađivanju studenata te Pravilnikom o poslijediplomskom studiju.

Na razini Sveučilišta u Zagrebu, prava i obveze studenata utvrđeni su Statutom sveučilišta u Zagrebu, Pravilnikom o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu, Pravilnikom o poslijediplomskim specijalističkim studijima, Pravilnikom o doktorskim studijima, Pravilnikom o izborima za Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu.

Studenti biraju svoje predstavnike u Fakultetsko vijeće, do 15% ukupnog broja članova Vijeća.

Tijekom studija studenti mogu biti imenovani demonstratorima na pojedinim kolegijima, u svrhu poticanja na znanstveni i stručni rad te pomaganja nastavnicima i suradnicima. Demonstratore imenuje dekan na prijedlog katedre iz reda studenata koji se posebno ističu u studiju i pokazuju naročit interes za pojedini kolegij.

Na Fakultetu djeluje veći broj studentskih udruga (Pravnik, ELSA, Hrvatska akademska zajednica, Iuridicum, Pravokutnik, Društvo studenata socijalnog rada, Udruga studenata javne uprave, Športska udruga studenata) čije djelovanje Fakultet aktivno pomaže, kao i udruge bivših studenata (alumni).

U ak. godini 2011/2012 na Pravnom fakultetu studiralo je ukupno 9.696 studenata, od toga 6.903 studenata na preddiplomskim i diplomskim studijima, 2.410 studenata na stručnim studijima te 373 studenta na poslijediplomskim studijima:

- diplomski pravni studij – 5.721 student
- preddiplomski studij socijalnog rada – 1.021 student
- diplomski studij socijalne politike – 55 studenata
- diplomski studij socijalnog rada – 106 studenata
- stručni studij javne uprave – 1.999 studenata

- stručni porezni studij – 411 studenata
- poslijediplomski pravni sveučilišni studiji (doktorski studiji) – 214 studenata
- poslijediplomski pravni specijalistički studiji – 100 studenata
- poslijediplomski socijalni sveučilišni studiji (doktorski studiji) – 10 studenata
- poslijediplomski socijalni specijalistički studiji – 49 studenata

B) Nastavnici

Nastavni, znanstveni i stručni rad na katedrama, zavodima i studijskim centrima obavljaju nastavnici i suradnici.

Prava i obveze nastavnika i suradnika utvrđene su zakonom, Statutom Sveučilišta i Statutom Pravnog fakulteta te razrađena pravilima donesenim na temelju Statuta, prije svega Pravilnikom o radu.

U akademskoj godini 2012/2013 (podaci od 26. studenog 2012.) nastavu izvodi ukupno 178 zaposlenih. U znanstveno-nastavnim i suradničkim zvanjima je ukupno 151 zaposleni, od toga 17 profesora u trajnom zvanju, 20 redovitih profesora, 21 izvanredni profesor, 34 docenta, 11 viših asistenata, 42 asistenta, 1 asistent na znanstvenom projektu, 3 viša predavača, 4 predavača. U znanstveno-istraživačkoj, stručnoj i nastavnoj djelatnosti sudjeluje i 19 znanstvenih novaka te 6 znanstvenih novaka viših asistenata.

U izvođenju nastave sudjeluje i ukupno 119 vanjskih suradnika.

Programi stručnog usavršavanja

Fakultet izvodi programe stručnog usavršavanja kao programe cjeloživotnog učenja. Programi stručnog usavršavanja uključuju nastavu i druge oblike rada sa svrhom stručnog usavršavanja za osobe s praktičnim i profesionalnim interesom u području prava, socijalnog rada, javne uprave i javnih financija.

Nastavom za stručno usavršavanje polaznici se upoznaju s najnovijim znanstvenim i stručnim postignućima i njihovom primjenom u praksi, pružaju im se posebna stručna znanja za određenu vrstu poslova te znanja potrebna za nastavak njihova daljnjeg stručnog obrazovanja.

Nastavu za stručno usavršavanje Fakultet ustrojava u suradnji sa zainteresiranim državnim tijelima i drugim organizacijama, o čemu se može zaključiti ugovor kojim se utvrđuju međusobna prava i obveze, nastavni program, trajanje i ustrojstvo nastave, plan i kriteriji upisa pristupnika i drugo.

Nastava za stručno usavršavanje izvodi se na temelju programa i plana koje donosi Fakultetsko vijeće. U izvedbi programa stručnog usavršavanja uz nastavnike i suradnike Fakulteta mogu sudjelovati i nastavnici i suradnici drugih visokih učilišta te istaknuti stručnjaci iz prakse.

Polaznik nastave koji je uredno ispunio svoje nastavne obveze dobiva o tome potvrdu. Ako su programom stručnog usavršavanja predviđeni ispiti ili drugi oblici provjere znanja, polaznik koji je položio propisane ispite i udovoljio drugim obvezama dobiva svjedodžbu o pohađanju nastave i uspjehu na ispitima.

Opći akti Fakulteta

Akti Pravnog fakulteta kojima se uređuje njegovo ustrojstvo i funkcioniranje, a kojima se ujedno utječe na osiguravanje kvalitete su:

- Statut Pravnog fakulteta u Zagrebu
- Pravilnik o ustroju
- Pravilnik o studiju
- Pravilnik o poslijediplomskim studijima
- Pravilnik o upravljanju kvalitetom
- Pravilnik o radu
- Pravilnik o radu knjižnice
- Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata
- Pravilnik o zaštiti od požara
- Pravilnik o posebnim pravima iznimno uspješnih studenata
- Pravilnik o nagrađivanju studenata

Statut i drugi akti objavljeni su na mrežnoj stranici Fakulteta

<http://www.pravo.unizg.hr/fakultet/propisi>

3.3. Osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja

Uvođenje sustava upravljanja kvalitetom na europskim visokim učilištima i njegovo efikasno funkcioniranje dio je kompleksne reforme europskog sustava visokog obrazovanja koje se razvija od početka 90-ih godina. Upravljanje kvalitetom u visokom obrazovanju povezano je, kao i u ostalim javnim službama (npr. zdravstvo, socijalna skrb, ali i mrežne industrije), s liberalizacijom i privatizacijom u pružanju usluga visokog obrazovanja i znanosti na način da se radi osiguranja kvalitetnih nastavnih programa i zadovoljstva studenata i nastavnika, te visokostručnog znanstvenog i istraživačkog rada definiraju standardi kvalitete u odnosu na koje se procjenjuju visoka učilišta i njihova djelatnost u pravilu od strane neovisnih agencija.

Najznačajniji korak u razvoju Europskog sustava visokog obrazovanja učinjen je Bolonjskom deklaracijom (1999), sa svrhom stvaranja koherentnog, mobilnog i efikasnog sustava visokog obrazovanja u Europi, tj. Europskog prostora visokog obrazovanja, a zatim i Lisabonskom strategijom Europske unije (2000), koja pomoću usklađenih i povezanih visokoškolskih i znanstvenih programa i institucija želi unaprijediti razvoja europskog gospodarstva utemeljenog na znanju.

Unutar Europskog prostora visokog obrazovanja (*European Higher Education Area*) razvile su se različite inicijative, standardi i dokumenti, uglavnom definirani ili inicirani na ministarskoj razini, posebice u smjeru:

- a) uvođenja standarda kvalitete i upravljanja kvalitetom, uključujući postupke akreditacije visokoškolskih programa i institucija, ali i osnivanja mreže agencija za osiguranje kvalitete
- b) jačanja doktorskih studija koji su poveznica između sustava visokog školstva i znanosti
- c) povezivanja visokog obrazovanja i znanosti te njihovog zajedničkog utjecaja na gospodarstvo, zajednicu i društvo u cjelini
- d) povećanja orijentacije na studente te povećanja vertikalne i horizontalne mobilnosti
- e) razvoja Europskog kvalifikacijskog okvira (*European Qualification Framework*)
- f) jačanje transparentnosti čitavog sustava, jačanje socijalne dimenzije kroz povećanje pristupačnosti i zapošljivost, povezivanje s praksom i gospodarstvom te cjeloživotno učenje i zapošljivost (prema inicijativi iz Leuvena, 2009.)

U svrhu osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju, na europskoj razini djeluje Europski registar za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education*, EQAR) u koje ulaze nacionalne agencije za kvalitetu koje ispunjavaju standarde osiguravanja kvalitete, a koje su u nacionalnim sustavima visokog obrazovanja zadužene za akreditaciju visokih učilišta i programa, evaluaciju sustava kvalitete i druge zakonom propisane postupke. Trenutno registar broji 28 agencija, od kojih je jedna i hrvatska Agencija za znanost i visoko obrazovanje, koja je postala članicom 2011. godine.

Dogovoreni skup standarda, procedura i smjernica za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju, dakle postojećih najboljih praksi, definiran je u dokumentu Europski standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete (*European Standards and Guidelines for Quality Assurance*, ESG) koje je razvilo Europsko udruženje za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education*, ENQA), u suradnji sa studentima (Nacionalni savezi studenata u Europi, *National Unions of Students in Europe*, ESIB), sveučilištima (Europsko udruženje sveučilišta, *European University Association*, EUA) i drugim institucijama visokog obrazovanja (Europsko udruženje institucija visokog obrazovanja, *European Association of Institutions in Higher*

Education, EURASHE), a koje čine tzv. Grupu E4 (*E4 Group*). Smjernice su usvojene na ministarskom summitu u Bergenu (2005), a trenutno su objavljene u svom trećem izdanju iz 2009. godine.

Dokument obuhvaća smjernice i dobru praksu za razvijanje vlastitih pravila i prakse visokoškolskih institucija, ali i okvir za evaluaciju od strane akreditacijskih agencija. ESG tako imaju za svrhu poboljšati obrazovanje u institucijama visokog obrazovanja u Europskom prostoru visokog obrazovanja, pružiti pomoć institucijama visokog obrazovanja u upravljanju i poboljšanju kvalitete te time i opravdanju vlastite institucionalne autonomije, oblikovati temelj za rad agencija za osiguravanje kvalitete, te učiniti vanjsko osiguravanje kvalitete transparentnijim i jednostavnijim za razumijevanje. Standardi i smjernice temelje se na nekim *temeljnim načelima* unutarnjeg i vanjskog osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja u Europskom prostoru visokog obrazovanja. Ta su načela slijedeća:

- pružatelji usluga visokog obrazovanja snose glavnu odgovornost za kvalitetu svojih usluga i osiguravanje kvalitete;
- potrebno je štiti javni interes u kvaliteti i standardima visokog obrazovanja;
- kvaliteta akademskih programa treba se razvijati i poboljšavati u korist studenata i drugih korisnika visokog obrazovanja u Europskom prostoru visokog obrazovanja;
- potrebne su uspješne i djelotvorne organizacijske strukture koje mogu pružati i podržavati te akademske programe;
- u procesima osiguravanja kvalitete važna je transparentnost i korištenje vanjske ekspertize;
- visoka učilišta trebaju poticati kulturu kvalitete;
- trebaju se razviti postupci kroz koje visoka učilišta mogu pokazati svoju odgovornost, uključujući i odgovornost za investiranje javnih i privatnih sredstava
- osiguravanje kvalitete u svrhu odgovornosti sukladno je osiguravanju kvalitete u svrhu poboljšanja;
- visoka učilišta trebaju moći pokazati svoju kvalitetu u zemlji i u inozemstvu;
- korišteni postupci ne smiju kočiti različitost i inovativnost.

Područja osiguravanja kvalitete i osnovne smjernice prema Europskim standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete obuhvaćaju slijedeće:

1. Politika kvalitete i postupci za osiguravanje kvalitete

Visoka učilišta trebala bi imati politiku kvalitete i popratne postupke za osiguravanje kvalitete i standarda svojih programa i kvalifikacija. Također bi se trebala izričito posvetiti razvijanju kulture koja u svom radu prepoznaje važnost kvalitete i njenog osiguravanja. Da bi to postigla, visoka učilišta trebaju razviti i primjenjivati strategiju za stalno poboljšavanje kvalitete. Ta strategija, politika i postupci trebali bi imati formalni status i biti javno dostupni. U njihovo oblikovanje trebalo bi uključiti studente i ostale dionike.

2. Odobravanje, praćenje i periodična vrednovanja programa i kvalifikacija

Visoka učilišta trebala bi imati formalne mehanizme za odobravanje, periodična vrednovanja i praćenje svojih programa i kvalifikacija.

3. Ocjenjivanje studenata

Studente bi trebalo ocjenjivati prema objavljenim kriterijima, pravilima i procedurama koje valja dosljedno primjenjivati.

4. Osiguravanje kvalitete nastavnika

Visoka učilišta trebala bi imati metode za provjeru kvalificiranosti i stručnosti nastavnog osoblja. Te bi metode trebale biti dostupne na uvid onima koji obavljaju vanjska vrednovanja i komentirane u izvješćima.

5. Obrazovni resursi i pomoć studentima

Visoka učilišta trebaju osigurati prikladne i potrebne obrazovne resurse za svaki ponuđeni program.

6. Informacijski sustavi

Visoka učilišta trebaju prikupljati, analizirati i koristiti relevantne informacije radi djelotvornog upravljanja svojim studijskim programima i drugim aktivnostima.

7. Informiranje javnosti:

Visoka učilišta trebaju redovito objavljivati ažurne, nepristrane i objektivne informacije (i kvalitativne i kvantitativne) o svojim programima i kvalifikacijama.

3.4. Osiguravanje kvalitete u sustavu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj

Uspostava jedinstvenog hrvatskog sustava za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti, a u skladu sa europskim standardima započela je 2005. godine osnivanjem Agencije za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) u svrhu kontinuiranog rada na promicanju kulture kvalitete, izrada nacionalne mreže za unaprjeđenje kvalitete i povezivanje hrvatskog obrazovnog i znanstvenog sustava u europsku mrežu te povezivanja s drugim institucijama na primjeni smjernica Bolonjskog procesa i Europskog sustava visokog obrazovanja. Nakon kratkog razdoblja u kojem je jedinstveni hrvatski sustav za osiguravanja kvalitete građen na temelju Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11) i relevantnih podzakonskih akata (Pravilnik o mjerilima i kriterijima za vrednovanje kvalitete i učinkovitosti visokih učilišta, NN 9/05, 58/08), taj proces ulazi u svoju zrelu fazu 2009. godine usvajanjem Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09). Navedeni Zakon danas, uz ostale propise, posebice Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i na temelju njega donesene podzakonske propise kojima se uređuje visoko obrazovanje i znanost, čini pravni okvir za osiguravanje kvalitete u tom području (v. Izvori i poveznice). Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju regulirana je akreditacija novih studijskih programa, obavljanje djelatnosti visokoga obrazovanja, tematska vrednovanja, vanjska periodična prosudba unutarnjega sustava osiguravanja kvalitete, te ustrojstvo i djelatnost Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

Uz AZVO, za proces osiguravanja kvalitete odgovorni su i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, Nacionalno vijeće za znanost, Rektorski zbor, Studenski zbor, Vijeće veleučilišta i visokih škola te same institucije u području visokog obrazovanja i znanosti te njihovi unutarnji i vanjski dionici. U skladu s načelima transparentnosti i participacije svih dionika, u Akreditacijskom savjetu AZVO, ključnom tijelu u postupcima vanjskog osiguravanja kvalitete, zastupljeni su predstavnici svih dionika sustava znanosti i visokog obrazovanja, a u njegovom radu sudjeluje bez prava glasa i predstavnik civilnog društva iz područja visokog obrazovanja i znanosti.

Osiguravanje kvalitete (*eng. Quality Assurance*) je pojam koji se koristi u opisivanju različitih mehanizama kojima je namjera kontrola, jamstvo i promicanje kvalitete. Sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete obuhvaća vanjski i unutarnji sustav.

Unutarnji sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete je sustav mjera i aktivnosti koje poduzima visoko učilište s ciljem osiguravanja učinkovitosti i kvalitetnih ishoda obrazovnih i znanstvenih aktivnosti. Postupak unutarnjeg vrednovanja sastoji se od sustavnog prikupljanja administrativnih podataka, ispitivanja mišljenja studenata, svršenih studenata, vođenja intervjua s nastavnicima i studentima te periodične izrade izvješća samovrednovanja. Unutarnji sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete uređuje svojim općim aktom svaka ustanova u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Unutarnji sustav za osiguravanje i unapređivanje kvalitete sastavnica sveučilišta dio je jedinstvenog sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete pri sveučilištima.

Vanjski sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete obuhvaća vrednovanje i ocjenu kvalitete predmeta vrednovanja koji se temelje na objektivnim i jasnim kriterijima. Vrednovanje obuhvaća postupke utvrđivanja kvalitete, svrsishodnosti i učinkovitosti predmeta vrednovanja te studijskih programa. Postupci vrednovanja su: inicijalna akreditacija, reakreditacija, tematsko vrednovanje i vanjska neovisna periodična prosudba unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete. Vanjski sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete predmeta vrednovanja temelji se na nacionalnim, europskim i međunarodnim standardima.

Na temelju javnih ovlasti utvrđenih Zakonom, Agencija za znanost i visoko obrazovanje Republike Hrvatske provodi sljedeće vrste vanjskog vrednovanja:

- Inicijalna akreditacija za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja
- Inicijalna akreditacija za izvođenje studijskog programa privatnih visokih učilišta, javnih visokih škola i veleučilišta
- Inicijalna akreditacija za obavljanje znanstvene djelatnosti
- Reakreditacija visokih učilišta i znanstvenih organizacija
- Vanjska prosudba sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta.
- Tematsko vrednovanje u visokom obrazovanju i znanosti

Za postojeća visoka učilišta i njihov sustav kvalitete, pa tako i Pravni fakultet, od ključne su važnosti dva postupka vanjskog vrednovanja: postupak reakreditacije visokih učilišta i studijskih programa te postupak vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete (audit)

Postupak reakreditacije visokih učilišta i studijskih programa provodi se u ciklusima od 5 godina, na temelju izradene samoanalize visokog učilišta. Agencija je u svojim dokumentima propisala obrasce za izradu samoanalize. Reakreditacijom se utvrđuje zadovoljava li visoko učilište, odnosno studijski program, minimalne uvjete propisane podzakonskim aktima. Ishod reakreditacije je ocjena kvalitete visokog učilišta/studijskog programa iskazana u preporuci ministru za: (a) izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti; (b) uskratno dopusnice za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti ili (c) izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine, koje u slučaju visokog učilišta može obuhvatiti zabranu upisa studenata u razdoblju određenom pismom očekivanja.

Postupak vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete (audit) je postupak prosudbe stupnja razvijenosti i učinkovitosti unutarnjega sustava osiguravanja kvalitete. Postupak je uveden novim Zakonom, i provodi se od 2010. godine. Agencija je ustrojila model postupka u skladu s dobrom međunarodnom praksom te Europskim standardima i smjernicama. Provedbom ovog postupka utvrđuje se dostignuta razina kvalitete akademskih aktivnosti u usporedbi s ESG-standardima, kvaliteta postignutih rezultata rada visokih učilišta te učinkovitost sustava

osiguravanja kvalitete visokog učilišta i njegov utjecaj na kvalitetu visokog obrazovanja. Vanjska prosudba sustava osiguravanja kvalitete provodi se na temelju kriterija koje je izradila Agencija. Vanjskom prosudbom prosuđuje se koliko visoko učilište vodi brigu o akademskim standardima i kvaliteti po pitanju unaprjeđivanja mogućnosti za stjecanje određenih stupnjeva obrazovanja, potpore ostvarenju misije i strateških ciljeva jedinice za osiguravanje kvalitete na visokom učilištu i uspoređivanja dostignutih standarda i kvalitete sa standardima i kvalitetom koji se primjenjuju na sličnim visokim učilištima u zemlji i zemljama EU. Ishod ovoga postupka je izvješće s preporukama za poboljšanje te certifikat koji izdaje Agencija. Ishodi vanjske prosudbe su: (a) završno izvješće s preporukama za poboljšanje sustava i certifikat; (b) ponavljanje vanjske prosudbe u razdoblju od 18 mjeseci ili (c) reakreditacija visokog učilišta. Certifikat vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete predmeta vrednovanja je potvrda o stupnju razvijenosti i učinkovitosti unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete predmeta vrednovanja.

Postupkom vanjske prosudbe prenosi se dobra praksa iz područja osiguravanja kvalitete te provjerava njezina primjena u sustavu osiguravanja kvalitete visokog učilišta. Vanjska prosudba i javno objavljivanje izvješća o vanjskoj prosudbi potiču rasprave o osiguravanju kvalitete između svih dionika sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta.

Prilikom vanjske prosudbe određuje se kategorizacija sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta u četiri moguće kategorije prema stupnju razvijenosti:

I. stupanj: *pripremna faza* - sustav osiguravanja kvalitete je u pripremi (dokumentacija u izradi, provedeni dogovori na razini institucije)

II. stupanj: *početna faza* - sustav osiguravanja kvalitete je ustrojen, ali nije u funkciji (izrađeni osnovni dokumenti sustava)

III. stupanj: *razvijena faza* - sustav osiguravanja kvalitete je u funkciji, provedena je unutarnja prosudba i sustav se unapređuje na temelju rezultata unutarnje prosudbe

IV. stupanj: *napredna faza* - sustav osiguravanja kvalitete kontinuirano se unapređuje na temelju rezultata unutarnje i vanjske prosudbe.

3.5. Sustav osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu

Značaj Sveučilišta u Zagrebu za razvoj hrvatske znanosti, visokog obrazovanja te utjecaj na društvo pokazuje da je posvećenost kvaliteti u svim područjima djelatnosti tradicionalno prisutna na Sveučilištu. Formalna uspostava sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu u skladu s međunarodnim i europskim standardima započela je oko 2000. godine, pri čemu je, uz druge brojne projekte, važnu ulogu imao međunarodni Tempus projekt QUASYS (*Development of Quality Assurance System in Higher Education*) čiji su ciljevi bili usmjereni na razvoj sveobuhvatnoga modela osiguravanja kvalitete na nacionalnoj i institucijskoj razini. U okviru projekta QUASYS objavljen je Priručnik za uspostavu sustava upravljanja kvalitetom u visokom obrazovanju, a jedan od glavnih ciljeva projekta bio je podizanje razine kulture kvalitete kao i edukacija zaposlenika o potrebi uvođenja sustave osiguravanja kvalitete.

Postojeći pravni i institucionalni okvir za upravljanje kvalitetom na Sveučilištu u Zagrebu (sustav za osiguravanje kvalitete) uspostavljen je u proteklih nekoliko godina na temelju Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09), Statuta Sveučilišta u Zagrebu te Polaznih pretpostavki za preobrazbu Sveučilišta (prosinac 2010).

Pravilnik o osiguravanju kvalitete Sveučilišta u Zagrebu usvojen je u siječnju 2011. godine, a kao svrhu sustava osiguravanja kvalitete određuje uspostavu načela, kriterija i metoda osiguravanja kvalitete poštivanjem odredbe Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, Statuta Sveučilišta te uzimajući u obzir Standarde i smjernice za osiguravanje kvalitete visokoga obrazovanja u europskom prostoru visokog obrazovanja (čl. 3 Pravilnika). Priručnik za osiguravanje kvalitete usvojen je u lipnju 2012. Očekuje se usvajanje Politike kvalitete kao temeljnog dokumenta za osiguravanje kvalitete kojeg donosi Senat Sveučilišta.

Prema Pravilniku o sustavu osiguravanja kvalitete, sustav osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete na Sveučilištu provode Odbor za upravljanje kvalitetom Sveučilišta, savjetodavna i stručna tijela Sveučilišta nadležna za osiguravanje kvalitete u pojedinim područjima (Odbor za proračun, Odbor za doktorske studije, Odbor za međunarodnu suradnju i dr.) i pripadajući uredi (za međunarodnu suradnju, za studente s invaliditetom, itd.), Ured za upravljanje kvalitetom Sveučilišta te povjerenstva za upravljanje kvalitetom na sastavnicama Sveučilišta. Rad svih tijela koja se bave osiguravanjem kvalitete koordinira Odbor za upravljanje kvalitetom uz administrativnu potporu Ureda za upravljanje kvalitetom.

Odbor za upravljanje kvalitetom savjetodavno je tijelo Senata i Rektorskoga kolegija koji Sveučilišta planira, upravlja i analizira postupke vrjednovanja cjelokupnoga znanstveno-istraživačkog sustava i sustava visokoškolske naobrazbe na Sveučilištu te predstavlja Sveučilište u nacionalnoj mreži osiguravanja kvalitete (čl. 36 Statuta). Odbor ima predsjednika kojega imenuje Senat iz redova zaposlenika sa znanstveno-nastavnim ili umjetničko-nastavnim zvanjima. Odbor radi na sjednicama, a najmanje jednom godišnje izvješćuje Senat o stanju na području osiguravanja i poboljšavanja kvalitete na Sveučilištu. Odbor je stupanjem na snagu Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokome obrazovanju (NN 45/09) u travnju 2009. godine preuzeo niz funkcija vezanih za upravljanje kvalitetom.

Ured za upravljanje kvalitetom je stručno-administrativna služba Odbora za upravljanje kvalitetom, a djeluje prema Pravilniku o sustavu osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu. Ured je osnovan još 2006. godine s ciljem da se uspostavi kultura kvalitete u svim područjima akademskoga djelovanja na Sveučilištu. Zadaća Ureda je promicanje visokih standarda obrazovanja na Sveučilištu i pružanje aktivne podrške sastavnicama u unaprjeđenju kvalitete znanstvenoga i nastavnoga rada. Ured obavlja poslove koje strateški definira uprava Sveučilišta (Senat i Rektorski kolegij) i Odbor. Ured također predstavlja sponu između Agencije za znanost i visoko obrazovanje te fakulteta i akademija Sveučilišta. Ured je koordinator inicijativa i provedbe razvojnih programa u svrhu kontinuiranoga osiguranja i unaprjeđenja kvalitete te organizira sustavno praćenje karakterističnih indikatora kvalitete. U suradnji s Odborom, kontinuirano se provode aktivnosti na području usklađivanja postupaka vrjednovanja sa zakonskim propisima i pravilnicima, suradnje s ostalim ustanovama u području upravljanja kvalitetom, pripreme i osiguranja uvjeta za provedbu institucijskoga samovrjednovanja, samovrjednovanja nastavnika, praćenja ishoda nastavnoga procesa, savjetovanja nastavnika te aktivno djelovanje na području razvoja kulture kvalitete.

U upravljanju kvalitetom na doktorskoj razini studija posebno sudjeluje i *Odbor za doktorske studije*. U svrhu ostvarivanja ciljeva navedenih u strateškom dokumentu Sveučilišta *Istraživačka strategija Sveučilišta u Zagrebu 2008.-2013.* te u svrhu promicanja kvalitete i uspješnosti istraživanja, na razini poslijediplomskih studija djeluje Odbor za doktorske studije koji je nadležan za osiguravanje kvalitete u tom području u skladu s čl. 20. st. 10. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju. Ured za doktorske studije i programe je stručno-administrativna služba Odbora. Odbor i Ured djeluju a temelju nekoliko akata, kao što su Pravilnik o međunarodnim dvojnim doktoratima znanosti (ožujak 2008.), te posebice Pravilnika o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu

(travanj 2010.) i Pravilnika o postupku vrjednovanja programa doktorskih studija Sveučilišta (srpanj 2011.) koji postavljaju kriterije i postupke osiguravanja kvalitete za doktorske studije. Pravilnika o specijalističkim studijima na Sveučilištu u Zagrebu (srpanj 2010.) regulira poseban dio poslijediplomskih studija – specijalističke studije.

Povjerenstva za upravljanje kvalitetom sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, u suradnji s Odborom i Uredom, planiraju strategiju unaprjeđenja kvalitete matične sastavnice, provode programe procjene i postupke unaprjeđivanja kvalitete te koordiniraju provedbu projekata za profesionalni i stručni razvoj kadrova. Povjerenstvo pojedine sastavnice koordinira i provodi postupke vrjednovanja te unaprjeđenja kulture kvalitete na području razvoja indikatora kvalitete, samovrjednovanja, usavršavanja administrativnoga i tehničkoga osoblja te sudjelovanja studenata u praćenju kvalitete rada. Povjerenstva provode postupke praćenja i unaprjeđenja kvalitete nastavnoga procesa i ishoda učenja s obzirom na: istraživanja na području uspješnosti studiranja, usavršavanje sveučilišnih nastavnika, unaprjeđenje nastave te kvalitetu općih i specifičnih kompetencija ostvarenih studijskim programima.

Posebno povjerenstvo, *Povjerenstvo za unutarnju prosudbu sustava za osiguravanje kvalitete*, kojega imenuje Rektor Sveučilišta jednom u dvije godine procjenjuje učinkovitost sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu te koliko je sustav osiguravanja kvalitete u skladu s ESG-om. Dekani odnosno stručna vijeća sastavnica imenuju povjerenstva na sastavnicama za provedbu unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete na sastavnicama. Unutarnjom prosudbom sustava za osiguravanje kvalitete utvrđuje se stvarno stanje provedbe aktivnosti za osiguravanje kvalitete i učinkovitost sustava za trajno održavanje razine kvalitete obrazovnih, znanstvenoistraživačkih, umjetničkih, stručnih te administrativnih aktivnosti na Sveučilištu i sastavnicama Sveučilišta. Unutarnja prosudba na Sveučilištu i njegovim sastavnicama obavlja se analizom razine izvršavanja aktivnosti osiguravanja kvalitete koje su navedene po područjima osiguravanja kvalitete u ovom priručniku. Sveučilište prikuplja podatke o aktivnostima osiguravanja kvalitete na svim svojim sastavnicama u svrhu provedbe unutarnje prosudbe. Sastavnice također samostalno provode unutarnje prosudbe svojih sustava za osiguravanje kvalitete. Kopiju izvješća o unutarnjoj prosudbi sustava za osiguravanje kvalitete sastavnice dostavljaju Sveučilištu.

Glavni procesi sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu uključuju slijedeće:

- planiranje (godišnje planiranje, proračun, godišnji plan aktivnosti po sastavnicama)
- provedba (provedba planiranih aktivnosti, edukacija djelatnika)
- provjera (prikupljanje povratnih informacija, samovrjednovanje, analize uspješnosti,
- unutarnja/vanjska prosudba, godišnje izvješće
- promjena (razvoj aktivnosti, ažuriranje postupaka, izmjene u dokumentima i aktivnostima).

Provjera: Radi utvrđivanja učinkovitosti sustava za osiguravanje kvalitete Odbor jednom godišnje prikuplja podatke o provedbi aktivnosti osiguravanja kvalitete na sastavnicama Sveučilišta. Rezultati se analiziraju i koriste za planiranje mjera za poboljšanje postupaka ili unaprjeđenje sustava za osiguravanje kvalitete na sastavnicama kroz prijedloge za poboljšanja, edukacijske radionice, treninge i slično. Rezultati i napravljene analize o provedbi aktivnosti osiguravanja kvalitete na Sveučilištu i njegovim sastavnicama objavljuju se na mrežnim stranicama Sveučilišta te se predstavljaju na skupovima s temom kvalitete. Na području u kojima djeluju, podatke o provedbi aktivnosti osiguravanja kvalitete na sastavnicama Sveučilišta prikupljaju i ostala savjetodavna i stručna tijela Sveučilišta nadležna za osiguravanje kvalitete u pojedinim područjima (Odbor za proračun, Odbor za doktorske studije, Odbor za međunarodnu suradnju i dr.). Krajem godine analizira se provedba plana aktivnosti te piše godišnje izvješće. *Unutarnjom prosudbom sustava za osiguravanje kvalitete* koju provodi posebno povjerenstvo jednom u dvije godine Sveučilište provjerava funkcioniranje sustava

upravljanja kvalitetom na Sveučilištu, a provedbom unutarnjih prosudbi na sastavnicama provjerava se funkcioniranje sustava upravljanja kvalitetom na sastavnicama. Sastavnice dostavljaju Sveučilištu izvješće o provedenoj unutarnjoj prosudbi sustava za osiguravanje kvalitete. Na temelju unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete Agencija za znanost i visoko obrazovanje provodi vanjsku neovisnu periodičnu procjenu sustava za osiguravanje kvalitete.

Unutarnja prosudba sustava za osiguravanje kvalitete provodi se jednom u dvije godine, a u njoj se analiziraju sve provedene aktivnosti i njihova učinkovitost te analiziraju razlozi neprovođenja određenih aktivnosti osiguravanja kvalitete. Povjerenstvo provodi unutarnju prosudbu sustava za osiguravanje kvalitete na temelju ESG standarda i/li Kriterija za ocjenu kvalitete visokih učilišta u sastavu sveučilišta Akreditacijskoga savjeta Agencije za znanost i visoko obrazovanje i/li područja iz Pravilnika o sustavu osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Zagrebu a u skladu s rješenjem Rektora. Izvješće o unutarnjoj prosudbi dostavlja se vijeću sastavnice odnosno Senatu na uvid i usvajanje. Usvojeno izvješće objavljuje se na mrežnim stranicama Sveučilišta. Unutarnja prosudba sustava za osiguravanje kvalitete provodi se u sljedećim fazama: planiranje, prosudba u užem smislu, izvješćivanje i naknadno praćenje. Detaljan opis faza i upute za provedbu unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete nalaze se u Prilogu 9. Priručnika za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu. Na temelju prikupljenih i analiziranih informacija od svih dionika te rezultata unutarnje i vanjske prosudbe, Odbor za upravljanje kvalitetom i Odbor za doktorske programe provode poboljšanja dokumenata i postupaka.

3.6. Sustav osiguravanja kvalitete na Pravnom fakultetu u Zagrebu

Osiguravanje kvalitete u nastavnom, znanstvenom i stručnom radu dio je tradicije Pravnog fakulteta od njegova osnutka, što je izraženo i kroz institucionalnu snagu Fakulteta i njegov utjecaj na razvoj društvene zajednice te činjenicu da je se etablirao kao rasadnik pravnih stručnjaka i nositelj pravne misli u Hrvatskoj, a i šire. Posljednjih je godina, u skladu sa suvremenim trendovima u razvoju pravnog obrazovanja i znanstveno-istraživačkog rada na visokim učilištima, intenziviran rad na osuvremenjivanju nastavnih procesa. U razdoblju 2005-2006. Pravni fakultet je koordinirao TEMPUS projekt 'Modernizacija hrvatskog pravnog obrazovanja', čiji su sudionici bili svi pravni fakulteti u Republici Hrvatskoj te pravni fakulteti u Ljubljani, Grazu i Trentu. Rezultat tog projekta bio je opsežan dokument 'Osuvremenjivanje hrvatskog pravnog obrazovanja', a koji je predstavljao i osnovu za Samoanalizu izradenu u postupku vrednovanja 2008. godine, koja je završena 2010. godine pozitivnom preporukom Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje.

U pogledu upravljanja kvalitetom, Pravni fakultet je prepoznao i uključio se u suvremene europske trendove još 2005. godine pokretanjem projekta 'Razvoj modela unaprjeđivanja kvalitete studija na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu', kao projekta potpomognutog od Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj RH 'Izgradnja institucijskih mehanizama za unapređenje kvalitete (01.02) – razvoj modela unaprjeđivanja kvalitete na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu' (voditelji prof.dr. Branko Smerdel, koordinatorica prof.dr. Marina Ajduković). U okviru projekta sistematičnim metodološkim pristupom analizirane su percepcije kvalitete unutarnjih dionika Fakulteta te provedena analiza sadržaja mrežnih stranica. Uspostava Povjerenstva za kvalitetu i objavljena publikacija Razvoj modela unaprjeđivanja kvalitete studija na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu trajni su rezultati ovog projekta. Međutim, još važnije, provedba projekta pridonijela je razvijanju interesa sudionika za daljnji razvoj mehanizama osiguranja kvalitete studija i senzibilizirala dionike, posebice studente i asistente koji su bili uključeni u sve faze projekta,

na koncept kvalitete. Provedba projekta bila je utemeljena na proaktivnom pristupu koji je omogućio da se od početka uspostave sustava za osiguravanje kvalitete vodi računa o cjelini sustava, kao i specifičnostima pravnog studija te ograničenim mogućnostima Pravnog fakulteta. Važnost materijalnih resursa za upravljanje kvalitetom i osiguravanje pojedinih segmenata kvalitete posebno je naglašena u okviru projekta, često kao ograničavajući čimbenik. Preporuke projekta posebno su usmjerene na poboljšanje kvalitete nastavnog procesa i uvođenje različitih evaluacijskih instrumenata.

Uspostava sustava osiguravanja kvalitete na Pravnom fakultetu u Zagrebu u skladu s važećim propisima o kvaliteti u sustavu visokog obrazovanja i znanosti započela je u akademskoj godini 2011/2012. Na prvoj sjednici Fakultetskog vijeća 26. listopada 2012. imenovano je Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom. Povjerenstvo je svoj godišnji plan aktivnosti predstavilo na sjednici Fakultetskog vijeća 29. veljače 2012, koje ga je i prihvatilo. U prvoj godini rada Povjerenstva ono je svoje napore usmjerilo na slijedeće temeljne aktivnosti: provedbu studentske ankete, pripremu Pravilnika o sustavu osiguravanja kvalitete, izradu Priručnika za upravljanje kvalitetom i Politike kvalitete te sudjelovanju u postupku unutarnje prosudbe i vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Zagrebu. Pravilnik o sustavu osiguravanja kvalitete usvojen je na sjednici Fakultetskog vijeća 25. travnja 2012.

4. VODIČ ZA OSIGURAVANJE KVALITETE PO PODRUČJIMA

4.1. Pravila i postupci osiguravanja i unaprjeđenja sustava kvalitete Pravnog fakulteta u Zagrebu

Standard

Osiguravanje kvalitete na Pravnom fakultetu u Zagrebu provodi se na temelju prihvaćenih strateških i programskih dokumenata i pravnih akata te pomoću prikladne organizacijske strukture za praćenje, osiguravanje i unaprjeđenje kvalitete obrazovanja te znanstvenog i stručnog rada.

Cilj

Fakultet treba donositi i provoditi strateške dokumente i pravne akte koji uređuju područja djelovanja u skladu sa svojom misijom i vizijom, a ujedno treba uspostaviti postupke osiguravanja kvalitete. Akte, dokumente i postupke potrebno je javno objaviti. Fakultet treba imati strateške dokumente i pravne akte koji su usklađeni s onima na razini Sveučilišta, a koji istovremeno uvažavaju specifičnosti Fakulteta. Strategija razvoja donosi se za određeno razdoblje.

Na Fakultetu se promovira kultura kvalitete, odgovornosti i suradnje na uspostavi, provedbi i evaluaciji sustava kvalitete i to u svakom području djelovanja - u nastavi, istraživanju, znanosti, stručnim te administrativnim djelatnostima. Uspostavljeni mehanizmi osiguravanja kvalitete djeluju s jasno definiranim obavezama i postupcima osiguravanja kvalitete na svakoj razini. Između tih razina postoje veze, dijalog i suradnja. Osiguravanje kvalitete ne provodi se samo u svrhu vanjskog vrednovanja, već se sustav kvalitete koristi za promišljanje razvoja Fakulteta u skladu s misijom i vizijom Fakulteta i Sveučilišta, razvojnim potrebama Republike Hrvatske, dobrim međunarodnim položajem Fakulteta te kvalitetnim osobnim razvojem studenata i zaposlenika, a posebno se upotrebljava u postupcima odlučivanja o navedenim temama.

U svim postupcima osiguravanja kvalitete Fakultet se vodi načelima osiguravanja kvalitete (načelima javnog interesa, poticanja izvrsnosti i inovacije, efikasnosti, transparentnosti) te prihvaćenim vrijednostima Sveučilišta (npr. jedinstvo nastave i znanstveno-istraživačkog rada; stvaranje, kreiranje i prijenos znanja u skladu s pedagoškim načelima; međusobno poštivanje i zajednički rad studenata i profesora; društvena nadležnost) i etičkim normama.

Aktivnosti

Aktivnost 1.1.	Fakultet donosi strateški plan razvoja (Strategija) koji je usklađen s misijom i vizijom Fakulteta (područja: nastavna djelatnost, znanstveno-istraživačka djelatnost, stručna djelatnost, doprinos razvoju društva, međunarodna suradnja, razvoj ljudskih potencijala, e-učenje, i dr.)
vrijeme provedbe	periodično
nadležnost za prijedlog / izradu	Povjerenstvo za izradu strategije / Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	Strategija je prihvaćena od strane Fakultetskog vijeća i objavljena na mrežnim stranicama Fakulteta; zaposlenici i studenti Fakulteta sudjelovali su u raspravi i upoznati su s njezinim prioritetima (vidljivo iz dostavljenih komentara u javnoj raspravi te organiziranih događaja koji služe javnoj raspravi)

Aktivnost 1.2.	Fakultet donosi Izvješće o provedbi strategije za svaku godinu koje sadrži analizu provedbe strategije, objašnjenje aktivnosti i prijedloge za poboljšanja u ostvarivanju ciljeva
vrijeme provedbe	po završetku mandata dekana
nadležnost za prijedlog / izradu	Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	Izvješće je prihvaćeno od strane Fakultetskog vijeća i objavljeno na mrežnim stranicama Fakulteta

Aktivnost 1.3.	Fakultet ima usvojene pravne akte (Pravilnik o sustavu osiguravanja kvalitete, pravilnike o studijima na svim razinama) i dokumente (Priručnik, Politika) za osiguravanje kvalitete
vrijeme provedbe	periodično
nadležnost za prijedlog / izradu	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom i druga nadležna povjerenstva Fakulteta / Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	pravni akti i dokumenti objavljeni su na mrežnim stranicama Fakulteta u roku 8 dana od dana usvajanja

Aktivnost 1.4.	Fakultet ima uspostavljena tijela za osiguravanje kvalitete – Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom u kojem su uz zaposlenike Fakulteta zastupljeni i studenti i vanjski dionici
vrijeme provedbe	mandat članova Povjerenstva dvije godine
nadležnost za prijedlog / izradu	studentski zbor, vanjski dionici / Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	Odluka o izboru članova Povjerenstva objavljena na mrežnim stranicama sastavnice

Aktivnost 1.5.	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom ima godišnji plan aktivnosti i podnosi izvješće o radu
vrijeme provedbe	jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	Plan aktivnosti i Izvješće usvojilo je Fakultetsko vijeće i o objavljeni su na mrežnim stranicama Fakulteta

Aktivnost 1.6.	Provodi se unutarnja prosudba učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete na Fakultetu s ciljem kontinuiranog unaprjeđenja sustava
vrijeme provedbe	periodično, prije postupka vanjske neovisne prosudbe
nadležnost za prijedlog / izradu	Povjerenstvo za unutarnju prosudbu sustava upravljanja kvalitetom koje na prijedlog dekana imenuje Fakultetsko vijeće (predstavnici zaposlenika, studenata i vanjskih dionika)
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	Izvešće o unutarnjoj prosudbi objavljeno na mrežnim stranicama Fakulteta

Aktivnost 1.7.	Fakultetsko vijeće redovito raspravlja o osiguravanju kvalitete i provedbi Strategije Fakulteta na svojim sjednicama
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom / Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	tema osiguravanja kvalitete, provedba strategije Fakulteta i izvješće unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete točke su dnevnog reda sjednice Fakultetskog vijeća

Primjeri dobre prakse

- Fakultet definira svoju strategiju razvoja na temelju Strategije Sveučilišta uvažavajući vlastite specifičnosti
- Fakultet ima Politiku osiguravanja kvalitete koja je objavljena na mrežnim stranicama
- Fakultet ima Pravilnik o osiguravanju kvalitete koji je objavljen na mrežnim stranicama
- Plan aktivnosti Povjerenstva za kvalitetu usvaja se na sjednicama Fakultetskog vijeća i objavljuje na mrežnim stranicama
- Godišnje izvješće Povjerenstva za kvalitetu usvaja se na sjednicama Fakultetskog vijeća
- Predstavnici studenata te vanjskih dionika sudjeluju u radu tijela Fakulteta koja se bave praćenjem i unapređenjem kvalitete te u radu Povjerenstva za upravljanje kvalitetom i njegovih skupina
- Godišnji plan rada te godišnja izvješća o radu Povjerenstava za upravljanje kvalitetom javno su dostupni

4.2. Studijski programi

Standard

U okviru svojih nadležnosti Pravni fakultet ima utvrđene formalne mehanizme za odobrenje, nadzor i periodični pregled programa i kvalifikacija.

Cilj

Povjerenje studenata i drugih dionika u visoko obrazovanje lakše će se uspostaviti i održati ako se provode djelotvorne aktivnosti osiguravanja kvalitete koje će osigurati kvalitetnu izradu i redovito praćenje studijskih programa, što će osigurati njihovu trajnu relevantnost i suvremenost (ESG standardi).

Posebnu pažnju treba posvetiti pokretanju novih studijskih programa i njihovoj usklađenosti sa strategijom razvoja Pravnog fakulteta, strategijom razvoja Sveučilišta te s potrebama tržišta rada i društva. Svrha je osigurati nužnu razinu fleksibilnosti i osuvremenjivanja programa u skladu s pravilima o vrednovanju izmjena i dopuna studijskih programa.

Za postizanje kvalitetnih kvalifikacija nužno je redovito prikupljati podatke o uspješnosti provedbe studijskih programa te o postizanju definiranih ishoda učenja. To uključuje i praćenje kvalitete studijskih programa prema unaprijed određenim indikatorima uspješnosti (postizanje ishoda učenja, odnos broja upisanih studenata i studenata koji su završili studij, prolaznost na ispitima, zadovoljstvo studenata, zapošljavanje završenih studenata itd.) kako bi se za sve studijske programe osiguralo redovito osuvremenjivanje i briga o kvaliteti obrazovanja, a u skladu s pravilima o periodičnom vrednovanju programa.

Aktivnosti

Aktivnost 2.1.	Elaborat o studijskom programu sadržava sve propisane elemente, a u njegovoj su izradi sudjelovali su svi dionici
vrijeme provedbe	prije postupka odobranja novog ili reakreditacije postojećeg nastavnog programa
nadležnost za prijedlog / izradu	Dekan, Povjerenstvo za izradu elaborata
nadležnost za provjeru / donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	Elaborat o studijskom programu je prihvaćen i pohranjen u Registru studijskih programa ¹

¹ Registar studijskih programa – Preglednik studijskih programa MOZVAG
<http://mozvag.srce.hr/preglednik/pregled/hr/pocetna/index.html>

AKTIVNOSTI PRI ODOBRAVANJU STUDIJSKIH PROGRAMA

Aktivnost 2.2.	Ishodi učenja studijskoga programa u skladu su sa zahtjevima strukovnih udruženja i tržišta rada, nastavkom školovanja te općim društvenim potrebama.
vrijeme provedbe	prije postupka odobranja studijskoga programa
nadležnost za prijedlog / izradu	nositelji kolegija / Dekan, Povjerenstvo za izradu elaborata
nadležnost za provjeru / donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	Elaborat o studijskom programu u Registru studijskih programa

Aktivnost 2.3.	Ishodi učenja studijskoga programa usklađeni su s ishodima učenja srodnih studija na akreditiranim sveučilištima u Europskoj uniji
vrijeme provedbe	prije postupka odobranja studijskoga programa
nadležnost za prijedlog / izradu	Dekan, Povjerenstvo za izradu elaborata
nadležnost za provjeru / donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	Elaborat o studijskom programu u Registru studijskih programa

Aktivnost 2.4.	Ishodi učenja i opis kvalifikacije studijskoga programa i svakog predmeta svrhoviti su te jasno opisani.
vrijeme provedbe	prije postupka odobranja studijskoga programa
nadležnost za prijedlog / izradu	nositelji kolegija / Dekan, Povjerenstvo za izradu elaborata
nadležnost za provjeru / donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	Elaborat o studijskom programu u Registru studijskih programa

Aktivnost 2.5.	Svakom predmetu dodijeljen je određeni broj ECTS bodova raspoređen prema glavnim studentskim aktivnostima i opterećenju na predmetu.
vrijeme provedbe	prije postupka odobranja studijskoga programa
nadležnost za prijedlog / izradu	nositelji kolegija / Dekan, Povjerenstvo za izradu elaborata
nadležnost za provjeru / donošenje	ECTS koordinator, Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	Elaborat o studijskom programu u Registru studijskih programa

AKTIVNOSTI PRI NADZORU STUDIJSKIH PROGRAMA I KVALIFIKACIJA

Aktivnost 2.6.	Preddiplomski, diplomski, integrirani preddiplomski i diplomski studijski program mora imati važeću dopusnicu prije raspisivanja natječaja za upis studenata i početka izvođenja studijskoga programa.
vrijeme provedbe	prije raspisivanja natječaja i početka izvođenja studijskoga programa
nadležnost za prijedlog / izradu	Fakultetsko vijeće
nadležnost za provjeru / donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom / Središnji ured za studije i upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu
indikator uspješnosti	za izvođenje studijskoga programa postoji pravovaljana dopusnica u Središnjem uredu za studije i upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu koja je dostavljena Pravnom fakultetu

Aktivnost 2.7.	Studijski programi s jasno iskazanim ishodima učenja te opisom kvalifikacije javno su objavljeni
vrijeme provedbe	prije početka akademske godine / prilikom raspisivanja natječaja za upis / tijekom izvođenja studijskoga programa
nadležnost za prijedlog / izradu	nositelji kolegija / Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	studijski programi pravovremeno objavljeni na mrežnim stranicama Fakulteta

Aktivnost 2.8.	Planira se i predlaže broj upisnih mjesta (kvota) i uvjeti za upis studenata u prvu godinu studija
vrijeme provedbe	prije početka akademske godine u kojoj se planira upis po pozivu
nadležnost za prijedlog / izradu	Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	predložen broj(kvota) i uvjeti za upis studenta

Aktivnost 2.9.	Izvedbeni plan studijskoga programa sadržava opće podatke o predmetu (studij, broj sati, ECTS, mrežna stranica predmeta, nositelji i suradnici na predmetu i dr.), opis predmeta (ciljevi i očekivani ishodi učenja, sadržaj predmeta, načini izvođenja nastave, obveze studenata, vrjednovanje obveza studenata, literatura, ispitni rokovi, načini ocjenjivanja studenata) i dodatne potrebne informacije o predmetu (kontakti i dr.)
vrijeme provedbe	prije početka akademske godine
nadležnost za prijedlog / izradu	predstojnik studijskog centra, nositelji kolegija / Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	izvedbeni plan objavljen na mrežnim stranicama Fakulteta

Aktivnost 2.10.	Izvedbeni plan studijskih programa i svakog pojedinog predmeta javno je dostupan
vrijeme provedbe	prije početka akademske godine
nadležnost za prijedlog / izradu	prodekan nadležan za nastavu, nositelji kolegija (za kolegije)
nadležnost za provjeru / donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	izvedbeni plan studijskih programa i svakog pojedinog kolegija objavljen na mrežnim stranicama Fakulteta

Aktivnost 2.11.	Studijski programi provode se na način koji omogućava izvršavanje studijskih obveza upisanih studenata, a u skladu s pravilnicima o studiju i izvedbenim planom
vrijeme provedbe	tijekom izvođenja nastave
nadležnost za prijedlog / izradu	predstojnik studijskog centra, nositelji kolegija / prodekan nadležan za nastavu
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	svim studentima omogućeno je izvršavanje studijskih obveza

Aktivnost 2.12.	U izvedbenom planu predviđeni su i izvode se različiti prikladni oblici nastave (npr. predavanje, seminari, vježbe, e-učenje i dr.)
vrijeme provedbe	tijekom izvođenja nastave
nadležnost za prijedlog / izradu	nositelji kolegija / prodekan nadležan za nastavu
nadležnost za provjeru / donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom /Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	u izvedbenom planu studijskog programa predviđeni su različiti oblici nastave

Aktivnost 2.13.	Izvori za učenje svrsishodni su i svima dostupni
vrijeme provedbe	tijekom izvođenja nastave
nadležnost za prijedlog / izradu	nositelji kolegija / prodekan nadležan za nastavu
nadležnost za provjeru / donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom /Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	pozitivni rezultati analize prikladnosti i dostupnosti izvora učenja uključujući i studentsku anketu

Aktivnost 2.14.	Studenti se potiču na sudjelovanje u nastavnom, stručnom i znanstveno-istraživačkom radu
vrijeme provedbe	tijekom izvođenja nastave, pri izradi završnog ili diplomskog rada, u izvannastavnim aktivnostima
nadležnost za prijedlog / izradu	nositelji kolegija / voditelji projekata / mentori
nadležnost za provjeru / donošenje	predstojnici studija, prodekan nadležan za nastavu, prodekan nadležan za znanost
indikator uspješnosti	studenti sudjeluju u simuliranim suđenjima, pravnim klinikama i drugim praktičnim oblicima nastave, studenti demonstratori; objavljeni studentski radovi samostalno ili u suautorstvu s nastavnicima

AKTIVNOSTI U VEZI PERIODIČNOG PREGLEDA STUDIJSKIH PROGRAMA I KVALIFIKACIJA

Aktivnost 2.15.	O provedbi studijskih programa izrađuju se periodična izvješća
vrijeme provedbe	po završetku akademske godine
nadležnost za prijedlog / izradu	nositelji kolegija, predstojnici studijskih centara, voditelji studija / Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	dekanovo godišnje izvješće sadrži prikaz provedene nastave i uspjeha studenata

Aktivnost 2.16.	Izvedbu studijskih programa procjenjuju studenti
vrijeme provedbe	redovito, ispunjavanjem završne ankete za vrednovanje studija
nadležnost za prijedlog / izradu	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	analizirani i objavljeni rezultati procjene kvalitete izvedbe studijskih programa na razini Fakulteta, strateški ciljevi usklađeni s rezultatima

Aktivnost 2.17.	Provode se ankete i organiziraju sastanci/tribine s poslodavcima, predstavnicima tržišta rada i drugih relevantnih organizacija kako bi se dobile povratne informacije o kompetencijama završenih studenata
vrijeme provedbe	redovito
nadležnost za prijedlog / izradu	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom, Odbor za suradnju s praksom
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	analizirani i objavljeni rezultati procjene na razini studijskoga programa, strateški ciljevi usklađeni s rezultatima

Aktivnost 2.18.	Studenti sudjeluju u Povjerenstvu za upravljanje kvalitetom i u svim aktivnostima vezanim uz osiguravanje kvalitete studijskih programa
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Studentski zbor studenata Pravnog fakulteta / Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	Pravilnik o osiguravanju kvalitete na sastavnici sadrži odredbe kojima se studente uključuje u sve aktivnosti vezane uz kvalitetu

Aktivnost 2.19.	Studente se redovito izvješćuje o rezultatima aktivnosti vezanih uz osiguravanje kvalitete
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom, koordinator za izvannastavne studentske aktivnosti
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	informacije objavljene na mrežnim stranicama sastavnice, tematske tribine sa studentima / student član povjerenstva i koordinator

Primjeri dobre prakse

- Studijski programi javno su dostupni
- Planira se broj upisnih mjesta i uvjeti za upis studenata u prvu godinu studija
- Izvedbeni plan objavljuje se na mrežnoj stranici Fakulteta prije početka akademske godine
- Nastava se izvodi u skladu s izvedbenim planom
- Predviđeni su i izvode se različiti oblici nastave (predavanja, seminari, vježbe, e-učenje, simulirana suđenja, i sl.)
- Studenti sudjeluju u nastavnom, stručnom i znanstveno-istraživačkom radu kroz simulirana suđenja, demonstrature, sudjelovanje u radu pravnih klinika, objavljivanjem radova samostalno ili u suautorstvu s nastavnicima
- Redovito se provodi studentska anketa po završetku studija
- Redovito se provodi studentsko vrjednovanje rada nastavnika (studentska anketa) jedinstvenom anketom tako da se svaki nastavnik vrjednuje barem jedanput svake tri godine
- Studenti sudjeluju u radu fakultetskih tijela, uključujući Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom

4.3. Nastavnički rad i ocjenjivanje nastavnika

Standard

Fakultet mora kontinuirano osiguravati kvalitetu i stručnost svojih nastavnika. Kvalitetnim izvođenjem nastave nastavnici motiviraju studente, potiču njihov samostalni rad i omogućuju postizanje ishoda učenja. Kako bi znali koliko su u tome uspješni, nastavnici moraju dobivati povratne informacije o svom radu. Rad nastavnika potrebno je kontinuirano vrjednovati s ciljem unaprjeđivanja rada u nastavi. Nastavnicima je potrebno pružiti podršku u unaprjeđivanju kompetencija za rad u nastavi.

Cilj

S obzirom da su nastavnici najvažniji obrazovni resurs dostupan svim studentima, ustanove visokoga obrazovanja moraju osigurati kvalitetne nastavnike koji potpuno poznaju i razumiju područje podučavanja, te imaju potrebne kompetencije i iskustvo za podučavanje kao i otvorenost prema unaprjeđenju svojih nastavničkih kompetencija. Postupci zapošljavanja i izbora u znanstveno-nastavna zvanja trebaju osigurati da nastavnici, pored znanstvenih i stručnih, posjeduju i nastavničke kompetencije, čiji razvoj Fakultet mora osigurati.

Aktivnosti

Niz aktivnosti i postupaka kojima se ostvaruju postavljeni ciljevi u ostvarenju kvalitete uz navođenje vremena provedbe, tijela odgovornih za prijedlog/izradu i provjeru/donošenje te indikatora uspješnosti provedbe određene aktivnosti.

PLANIRANJE NASTAVNIČKIH RESURSA

Fakultet u skladu sa svojom misijom i vizijom razvoja planira razvoj nastavničkih potencijala i zapošljavanje, uzimajući u obzir raspoložive nastavničke resurse, studijske programe koje izvodi i broj studenata te planirane nove studijske programe i povećanje/smanjenje broja studenata. Također utvrđuje postupke dodjeljivanja nastavnih opterećenja stalno zaposlenim nastavnicima i vanjskim suradnicima te odobrava angažman vlastitih nastavnika na drugim ustanovama.

Aktivnost 3.1.	Prikupljaju se podaci i analizira stanje nastavničkih potencijala i opterećenja nastavnika u nastavi
vrijeme provedbe	jednom godišnje, krajem akademske godine
nadležnost za prijedlog / izradu	nastavnici, Katedre / prodekan nadležan za nastavu /
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	provedena analiza prikupljenih podataka

Aktivnost 3.2.	Fakultet planira potrebe zapošljavanja i napredovanje nastavnika posvećujući posebnu pažnju uključivanju suradnika (asistenata i viših asistenata) u nastavni proces
vrijeme provedbe	svakih pet godina / godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	nastavnici, Katedre / Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	za sve predmete postoje kompetentni nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju, svi nastavnici i suradnici ravnomjerno su opterećeni nastavom, plan je prihvatilo Fakultetsko vijeće

Aktivnost 3.3.	Fakultet ima pravilnik o ustroju
vrijeme provedbe	sukladno propisima, trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Tajništvo / Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	Pravilnik o ustroju objavljen je na mrežnim stranicama Fakulteta

Aktivnost 3.4.	Provodi se postupak povjeravanja izvođenja nastave vanjskim suradnicima
vrijeme provedbe	prije početka semestra odnosno akademske godine
nadležnost za prijedlog / izradu	nositelji kolegija, predstojnici studijskih centara, voditelji studija / Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	provodi se postupak za povjeravanje nastave vanjskim suradnicima

Aktivnost 3.5.	Provodi se postupak za odobrenje sudjelovanja vlastitih nastavnika u nastavi na drugim ustanovama visokoga obrazovanja
vrijeme provedbe	prije početka akademske godine
nadležnost za prijedlog / izradu	nastavnik
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan i Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	provodi se postupak u skladu s kriterijima Sveučilišta

IZBOR U ZVANJE

Opći uvjeti za izbor u pojedino zvanje utvrđeni su Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Uvjete za izbor u znanstveno zvanje utvrđuje Nacionalno vijeće za znanost, a minimalne uvjete u pogledu obrazovnog, nastavnoga i stručnoga rada za izbor u znanstveno-nastavno i nastavno zvanje propisuje Rektorski zbor.

Aktivnost 3.6.	Izbor nastavnika i suradnika u zvanja i na radna mjesta provodi se u skladu s propisima, a prema odluci Fakultetskog vijeća
vrijeme provedbe	prije zapošljavanja ili izbora u više zvanje
nadležnost za prijedlog / izradu	Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	izbori u zvanja i zapošljavanje provode se propisanim postupkom, zapošljavanje je usklađeno s Pravilnikom o ustroju

Aktivnost 3.7.	Prilikom izbora u više zvanje ili reizbora izdaje se Potvrda o provedenom istraživanju kvalitete nastavnoga rada na temelju studentske ankete (sveučilišna anketa za procjenu rada nastavnika)
vrijeme provedbe	prije izbora u više zvanje ili reizbora
nadležnost za prijedlog / izradu	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	natječajna dokumentacija sadrži potvrdu o rezultatima provedene studentske ankete

RAZVOJ I UNAPRJEĐIVANJE NASTAVNIČKIH KOMPETENCIJA

Fakultet ima razrađene metode utvrđivanja i provjere kvalificiranosti i kompetentnosti nastavnoga osoblja. Na temelju dobivenih rezultata uvode se poboljšanja u sustav. Metode su usklađene sa specifičnostima Fakulteta i odgovarajućim pravnim aktima.

Aktivnost 3.8.	Suradnicima u nastavi i novozaposlenom nastavnom osoblju osigurava se mogućnost razvijanja kompetencija za rad u nastavi
vrijeme provedbe	Trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	prodekan nadležan za nastavu, Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	redovito održavanje radionica, seminara i ostalih oblika dodatnoga usavršavanja za stjecanje kompetencija za rad u nastavi (provedeni znanstveno-istraživački seminari, edukacija iz metodike nastave, edukacije na inozemnim institucijama)

Aktivnost 3.9.	Nastavnom osoblju omogućuje se trajno osposobljavanje i unaprjeđivanje kompetencija za rad u nastavi
vrijeme provedbe	Trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	prodekan nadležan za nastavu, Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	redovito održavanje radionica za unaprjeđivanje kompetencija za rad u nastavi, edukacije na inozemnim institucijama

Aktivnost 3.10.	U skladu s rezultatima studentske ankete i drugih oblika evaluacije nagrađuju se iznimno uspješni nastavnici odnosno provodi postupak poboljšanja kvalitete nastavnčkog rada, a u skladu s općim aktom Fakulteta
vrijeme provedbe	nakon provedene evaluacije kvalitete nastavnčkog rada
nadležnost za prijedlog / izradu	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom / Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	općim aktom utvrđena pravila nagrađivanja odnosno poboljšanja kvalitete nastavnčkog rada;

Aktivnost 3.11.	Potiče se unaprjeđenje kompetencija za e-učenje
vrijeme provedbe	kontinuirano, prema planu
nadležnost za prijedlog / izradu	nastavnici i suradnici, koordinator za e-učenje
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	pohađanje edukacija za razvoj kompetencija za e-učenje, nagrađivanje e-kolegija, izrada strategije za poticanje e-učenja

VRJEDNOVANJE RADA NASTAVNIKA

Rad nastavnika redovito se vrednuje temeljem objavljenih kriterija, pravila i postupaka. Vrednovanje rada nastavnika u području nastavnog rada provodi se putem studentske ankete za vrednovanje rada nastavnika, samovrednovanja nastavnika i na druge pogodne načine. Oblici vrednovanja ne provode se svake godine već u ciklusima od tri godine. Prijedlog može dati i sam nastavnik. Studentsko vrednovanje rada nastavnika provodi se najmanje svake tri godine. Na temelju dobivenih rezultata uvode se poboljšanja u sustav.

Aktivnost 3.12.	Rad nastavnika vrjednuju studenti putem studentske ankete za procjenu rada nastavnika
vrijeme provedbe	prema godišnjem planu, a minimalno jednom u tri godine za svakoga nastavnika
nadležnost za prijedlog / izradu	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom
nadležnost za provjeru / donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom u suradnji s Uredom za upravljanje kvalitetom Sveučilišta
indikator uspješnosti	provedena standardizirana sveučilišna anketa

Aktivnost 3.13.	Provodi se analiza rezultata studentske ankete za procjenu rada nastavnika
vrijeme provedbe	nakon dobivenih rezultata ankete
nadležnost za prijedlog / izradu	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	izvješće o provedenoj analizi prezentirano Fakultetskom vijeću

Aktivnost 3.14.	Fakultet poduzima mjere unaprjeđenja kvalitete temeljem provedene analize studentske ankete za procjenu rada nastavnika
vrijeme provedbe	nakon provedene analize i drugih oblika vrednovanja, ciklički
nadležnost za prijedlog / izradu	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom, prodekan nadležan za nastavu, Odbor za unaprjeđenje nastave
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	izvješće o provedenim mjerama unaprjeđenja kvalitete dostavljeno Uredu za upravljanje kvalitetom

Primjeri dobre prakse

- Postupak zapošljavanja i izbora u zvanja provodi se u skladu s propisima
- Fakultet ima Pravilnik o ustroju radnih mjesta
- Postupak povjeravanja izvođenja nastave provodi se prije početka akademske godine odnosno prije početka semestra, pri čemu odluku donosi Fakultetsko vijeće
- Postupak odobravanja sudjelovanja vlastitih nastavnika na nastavi u drugim ustanovama visokog obrazovanja provodi se u skladu s postojećim pravilima
- Prilikom izbora u znanstveno-nastavno zvanje prilažu se rezultati studentskog vrednovanja nastavnika koje se provodi jedinstvenom sveučilišnom anketom
- Redovito se provodi studentska anketa
- U svrhu jačanja nastavničkih kompetencija provode se znanstveno-istraživački seminari te seminari za usavršavanje nastavničkih kompetencija na kojima sudjeluje velik broj suradnika i nastavnika
- Mlađim nastavnicima omogućava se usavršavanje za nastavnički rad kroz pohađanje radionica, seminara i programa, posebice u odnosu na metodiku nastave, e-učenje i sl.
- Potiče se uključivanje nastavnika i suradnika u programe za razvoj e-učenja

4.4. Studentski rad i ocjenjivanje studenata

Standard

Ocjenjivanje je jedan od najvažnijih elemenata visokoškolskog obrazovanja. Studente bi trebalo ocjenjivati prema objavljenim kriterijima, pravilima i procedurama koje valja dosljedno primjenjivati, kako bi se promicala kultura kvalitete i izvrsnosti. Ocjenjivanje studenata treba povezati s ishodima učenja.

Cilj

Studenti trebaju biti informirani o načinu ocjenjivanja koji se koristi u njihovom programu, kakvim ispitima i drugim metodama ocjenjivanja podliježu, što se i kada očekuje od njih i koji će se kriteriji primjenjivati u ocjenjivanju njihovog rada. To se odnosi na svaki kolegij pojedinačno na početku svakog semestra u kojem se izvodi. Izvedbenim planom trebaju biti jasno određene metode i tehnike ocjenjivanja, rokovi, kriteriji, način bodovanja.

Postupci za ocjenjivanje studenata trebaju načelno trebaju biti takvi da mjere postignuće planiranih ishoda učenja i drugih ciljeva programa, biti primjereni svrsi, podlijeđati jasnim i objavljenim kriterijima ocjenjivanja, uključivati pravila o odsutnosti studenta, bolesti i drugim okolnostima koje utječu na ocjenu. Ocjenjivanje trebaju obavljati osobe koje razumiju ulogu ocjenjivanja u napredovanju studenata prema stjecanju znanja i vještina vezanih uz njihovu buduću kvalifikaciju, a tamo gdje je to moguće i potrebno treba uključiti više ispitivača. Postupci ocjenjivanja trebaju biti podložni administrativnim provjerama kako bi se osigurala ispravnost postupaka.

Aktivnosti

Aktivnost 4.1.	Za svaki kolegij predviđeni su i objavljeni načini praćenja i ocjenjivanja studenata
vrijeme provedbe	u postupku odobravanja studijskog programa
nadležnost za prijedlog / izradu	nositelj kolegija / prodekan nadležan za nastavu
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	Elaborat o studijskom programu u Registru studijskih programa

Aktivnost 4.2.	Za svaki kolegij objavljuju se kriteriji, pravila i postupci ocjenjivanja
vrijeme provedbe	na početku svake akademske godine
nadležnost za prijedlog / izradu	nositelj kolegija / prodekan nadležan za nastavu
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	kriteriji, pravila i postupci ocjenjivanja objavljeni u izvedbenom planu na mrežnim stranicama Fakulteta

Aktivnost 4.3.	Za svaki predmet javno su objavljeni ispitni rokovi i drugi rokovi za ispunjavanje studenskih obveza
vrijeme provedbe	na početku akademske godine
nadležnost za prijedlog / izradu	nositelji kolegija / prodekan nadležan za nastavu, Studentska služba
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	ispitni rokovi objavljeni na mrežnim stranicama Fakulteta, Izvedbenom planu i ISVU

Aktivnost 4.4.	Osigurani su jednaki uvjeti za sve studente koji pristupaju ispitu na ispitnom roku; ocjenjivanje se provodi prema objavljenim kriterijima, kako bi se omogućilo postizanje usporedivih rezultata za sve studente
vrijeme provedbe	pri svakom ispitnom roku i elementu kontinuiranog praćenja
nadležnost za prijedlog / izradu	nositelji kolegija i ovlašteni ispitivači
nadležnost za provjeru / donošenje	prodekan nadležan za nastavu
indikator uspješnosti	uvjeti i pravila objavljeni na mrežnim stranicama Fakulteta

Aktivnost 4.5.	Propisani su postupci žalbe na rezultate ispita
vrijeme provedbe	pri svakom ispitnom roku
nadležnost za prijedlog / izradu	Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	postupanje po žalbi na rezultate ispita regulirano je Pravilnikom o studiju objavljenim na mrežnoj stranici Fakulteta

Aktivnost 4.6.	Sprječava se kršenje etičkog kodeksa od strane studenata (prepisivanje na ispitima, krivotvorenje potpisa i dr.) i sankcionira prema Pravilniku o stegovnoj odgovornosti
vrijeme provedbe	tijekom studiranja
nadležnost za prijedlog / izradu	Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Stegovni sud za studente
indikator uspješnosti	Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata javno objavljen na mrežnoj stranici Fakulteta; Etički kodeks Sveučilišta javno objavljen na mrežnoj stranici Fakulteta

Aktivnost 4.7.	Studentima je osigurana pravovremena povratna informacija o rezultatima koje su postigli na ispitu ili dijelu ispita usmenim, pisanim ili elektroničkim putem, a u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka
vrijeme provedbe	na svim ispitima i drugim oblicima provjere znanja
nadležnost za prijedlog / izradu	nastavnici i ovlaštene ispitivači
nadležnost za provjeru / donošenje	prodekan nadležan za nastavu
indikator uspješnosti	način i vrijeme objave rezultata ispita moraju studentima biti priopćeni najkasnije tijekom provođenja ispita

Aktivnost 4.8.	Definirana su pravila postupku izrade i obrane završnog rada
vrijeme provedbe	prilikom odobravanja studijskog programa i na početku svake akademske godine
nadležnost za prijedlog / izradu	prodekan nadležan za nastavu, Odbor za unapređenje studija
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće, Vijeće poslijediplomskih studija
indikator uspješnosti	Upute za izradu i oblik rada javno objavljene na mrežnim stranicama Fakulteta; pravilnici o studijima javno objavljeni na mrežnim stranicama

Aktivnost 4.9.	Studentima s invaliditetom omogućeni su alternativni načini polaganja ispita odnosno ispunjavanje zahtjeva predmeta, u skladu s njihovim specifičnim potrebama, a bez narušavanja kvalitete i postizanja ishoda učenja
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	koordinator za studente s invaliditetom
nadležnost za provjeru / donošenje	prodekan nadležan za nastavu
indikator uspješnosti	podneseni i riješeni zahtjevi studenata

Aktivnost 4.10.	Potiče se izvrsnost studenata tako što se iznimno uspješnim studentima omogućuje ostvarenje posebnih prava i nagrađivanje sukladno Pravilniku o pravima iznimno uspješnih studenata
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	studenti / Studentska služba, prodekan za nastavu
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	broj iznimno uspješnih studenata, broj nagrađenih studenata u akademskoj godini, mogućnost realizacije prava zajamčenih Pravilnikom

Primjeri dobre prakse

- Načini ocjenjivanja i ispitni rokovi javno su objavljeni
- Postupak žalbe na rezultate ispita i ocjenu propisan je odgovarajućim aktima
- Iznimno uspješni studenti imaju posebna prava uređena Pravilnikom o posebnim pravima iznimno uspješnih studenata.
- Studentima s invaliditetom i drugim poteškoćama u učenju omogućuju se alternativni oblici polaganja ispita
- Studentima je osigurana pravovremena informacija o rezultatima pismenog ispita, a usmeni dio ispita provodi se u roku od 5 radnih dana

4.5. Resursi za učenje i potpora studentima

Standard

Fakultet treba osigurati prikladne i potrebne obrazovne resurse za ponudene programe uzimajući u obzir raznolikost studentske populacije.

Cilj

Osim kvalificiranih nastavnika, za uspješno studiranje studentima je potrebno osigurati i druge resurse koji će im pomoći u učenju, a nastavnicima u poučavanju. Pod resursima se podrazumijevaju *fizički resursi* poput prostora, knjižnice ili računalne opreme; *kadrovski resursi* u obliku konzultacija, mentorstva, administrativne službe, službe za potporu studentima s određenim poteškoćama i savjetovišta za studente te *drugi sustavi* za podršku poput e-učenja, koji je važan resurs za učenje i poučavanje. Resursi za učenje trebaju biti lako dostupni studentima i udovoljavati njihovim potrebama. Potrebno ih je kontinuirano unaprjeđivati u skladu s povratnim informacijama korisnika, odnosno fakultet treba redovito pratiti i poboljšavati djelotvornost sustava potpore studentima.

Aktivnosti

Aktivnost 5.1.	Fakultet kontinuirano radi na povećanju kapaciteta Biblioteke u skladu s međunarodnim standardima o visokoškolskim knjižnicama
vrijeme provedbe	na početku akademske godine u skladu s odobrenim planom i programom studija
nadležnost za prijedlog/izradu	Upravitelj Biblioteke, Bibliotečni odbor
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	poduzete aktivnosti na povećanju kapaciteta Biblioteke, pozitivno mišljenje Fakultetskog vijeća, godišnje izvješće objavljeno na mrežnim stranicama Fakulteta

Aktivnost 5.2.	Osiguran je dovoljan broj primjeraka obavezne literature (u klasičnom i/ili digitalnom obliku), u pravilu 15 primjeraka studijskih udžbenika i 2 primjeraka literature za studijska natjecanja
vrijeme provedbe	popisi literature se dostavljaju najmanje tri mjeseca prije početka akademske godine; nabava knjiga do početka akademske godine
nadležnost za prijedlog/izradu	nositelji kolegija / Upravitelj Biblioteke
nadležnost za provjeru/donošenje	prodekan za nastavu, Bibliotečni odbor
indikator uspješnosti	potrebna literatura evidentirana u knjižničnom katalogu, učestalost posuđivanja literature, pozitivne povratne informacije zaposlenika i studenata iz proteklog razdoblja

Aktivnost 5.3.	Osiguran je dovoljan broj primjeraka dopunske literature (u klasičnom i/ili digitalnom obliku), u pravilu najmanje 2 primjerka
vrijeme provedbe	popisi literature se dostavljaju najmanje tri mjeseca prije početka akademske godine; nabava knjiga do početka akademske godine
nadležnost za prijedlog/izradu	nositelji kolegija / Upravitelj Biblioteke
nadležnost za provjeru/donošenje	prodekan za nastavu, Bibliotečni odbor
indikator uspješnosti	potrebna literatura evidentirana u knjižničnom katalogu, učestalost posuđivanja literature, pozitivne povratne informacije zaposlenika i studenata iz proteklog razdoblja

Aktivnost 5.4.	Osigurana je dostupnost literature i nastavnih materijala u alternativnim (pristupačnim) formatima za studente s invaliditetom (npr. studenti s oštećenim vidom, studenti sa specifičnim teškoćama učenja)
vrijeme provedbe	na početku akademske godine
nadležnost za prijedlog/izradu	koordinator za studente s invaliditetom, studentske udruge koje prilagođavaju literaturu, Upravitelj Biblioteke, Ured za studente s invaliditetom Sveučilišta u Zagrebu
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan, Bibliotečni odbor
indikator uspješnosti	potrebni materijali evidentirani u knjižničnom katalogu, učestalost posuđivanja literature, učestalost suradnje s udrugama koje prilagođavaju literaturu studentima s invaliditetom, pozitivna povratna informacija studentskih udruga o suradnji, broj proslijeđenih i riješenih upita

Aktivnost 5.5.	Radno vrijeme Biblioteke usklađeno je s obvezama studenata
vrijeme provedbe	na početku akademske godine
nadležnost za prijedlog/izradu	Upravitelj biblioteke
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	pozitivna povratna informacija studenata prikupljena za prethodno razdoblje

Aktivnost 5.6.	Prostor čitaonice primjeren je individualnom i timskom radu, opremljen računalima, uređajima za kopiranje i drugom potrebnom opremom u skladu sa zahtjevima studija
vrijeme provedbe	na početku akademske godine
nadležnost za prijedlog/izradu	Upravitelj Biblioteke, Odjel za informatičku tehnologiju
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	pozitivna povratna informacija studenata prikupljena za prethodno razdoblje, pozitivno mišljenje Fakultetskog vijeća

Aktivnost 5.7.	Radno vrijeme studentske referade usklađeno je s obvezama studenata
vrijeme provedbe	na početku akademske godine
nadležnost za prijedlog/izradu	Studentska služba, Tajništvo
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	pozitivna povratna informacija studenata prikupljena za prethodno razdoblje

Aktivnost 5.8.	Osiguran je prostor za studentske udruge i studentskog pravobranitelja
vrijeme provedbe	na početku akademske godine
nadležnost za prijedlog/izradu	studentske udruge, studentski pravobranitelj / koordinator za izvannastavne aktivnosti
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	pozitivno mišljenje i povratna informacija studenata

Aktivnost 5.9.	Osigurani su različiti načini informiranja studenata (ažurne mrežne stranice, mailing liste, oglasne ploče i dr.).
vrijeme provedbe	na početku akademske godine, trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	nositelji kolegija, Studentska služba, Tajništvo, Dekanat
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	dobra obaviještenost studenata prema njihovim povratnim informacijama

Aktivnost 5.10.	Prostori, usluge i informacije dostupni su i pristupačni svim studentima uključujući studente s invaliditetom.
vrijeme provedbe	na početku akademske godine
nadležnost za prijedlog/izradu	Koordinator za osobe s invaliditetom, studentske udruge / Studentska služba, Služba općih i pomoćnih poslova
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	pozitivna povratna informacija studenata da studenti s invaliditetom studiraju bez ograničenja

Aktivnost 5.11.	Oprema i tehnička potpora u najvećoj mjeri temelje se na suvremenoj tehnologiji
vrijeme provedbe	na početku akademske godine
nadležnost za prijedlog/izradu	voditelji projekata, Odjel za informatičku tehnologiju
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	Izveštaji o zahtjevima za opremom i tehničkom potporom

Aktivnost 5.12.	Osigurani su uvjeti za mobilnost studenata te informacije vezane uz mobilnost
vrijeme provedbe	na početku akademske godine, trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	Ured za međunarodnu suradnju, Studentska služba
nadležnost za provjeru/donošenje	prodekan nadležan za međunarodnu suradnju, prodekan nadležan za nastavu
indikator uspješnosti	pozitivna povratna informacija studenata, pozitivno mišljenje Fakultetskog vijeća i Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta

Aktivnost 5.13.	Stranim i domaćim studentima osigurana je dostupnost informacija kroz promotivni materijal i mrežne stranice Fakulteta
vrijeme provedbe	na početku akademske godine; za strane studente na početku svakog semestra
nadležnost za prijedlog/izradu	Ured za međunarodnu suradnju, Studentska služba
nadležnost za provjeru/donošenje	prodekan nadležan za međunarodnu suradnju, prodekan nadležan za nastavu
indikator uspješnosti	objava ažuriranih materijala i brošura; pozitivna povratna informacija studenata; pozitivno mišljenje Fakultetskog vijeća i Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta

Aktivnost 5.14.	Osigurana je dostupnost obavezne literature za kolegije koji se izvode na stranom jeziku, u pravilu 2-5 primjeraka studijskih udžbenika
vrijeme provedbe	popisi literature se dostavljaju najmanje tri mjeseca prije početka akademske godine; nabava knjiga do početka akademske godine ili semestra
nadležnost za prijedlog/izradu	nositelji kolegija / Upravitelj Biblioteke
nadležnost za provjeru/donošenje	prodekan nadležan za nastavu, Bibliotečni odbor
indikator uspješnosti	obavezna literatura na stranome jeziku evidentirana u knjižničnom katalogu, učestalost posuđivanja literature, pozitivne povratne informacije zaposlenika i studenata iz proteklog razdoblja

Aktivnost 5.15.	Osigurani su termini konzultacija za studente u trajanju od najmanje dva nastavna sata tjedno
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	nastavnici i suradnici u nastavi
nadležnost za provjeru/donošenje	prodekan nadležan za nastavu
indikator uspješnosti	Termini konzultacija utvrđeni izvedbenim planom i objavljeni na mrežnoj stranici sastavnice

Aktivnost 5.16.	Osigurani su sustavi podrške studentima u studiranju (demonstratori za podršku studentima, informacije, studentske udruge)
vrijeme provedbe	tijekom studija
nadležnost za prijedlog/izradu	studentske udruge / predstojnici katedri, predstojnici studijskih centara
nadležnost za provjeru/donošenje	prodekan nadležan za nastavu
indikator uspješnosti	dostupnost informacija i službi Fakulteta, broj demonstratora, aktivnosti studentskih udruga, mjere pomoći u orijentaciji studentima prve godine, dobra uspješnost studenata i prohodnost studija;

Aktivnost 5.17.	Osigurano je djelovanje Psihološkog savjetovišta za studente Pravnog fakulteta i koordinatora Pravnog fakulteta za studente s invaliditetom
vrijeme provedbe	Trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	voditelj Psihološkog savjetovišta za studente, koordinator za studente s invaliditetom
nadležnost za provjeru/donošenje	prodekan nadležan za nastavu
indikator uspješnosti	prihvaćeno godišnje izvješće o radu; broj studenata savjetodavnim rada; tiskane i online informacije o radu Savjetovišta i koordinatora

Aktivnost 5.18.	Za uspješna ostvarenja u studiju studentima se dodjeljuju nagrade u skladu s Pravilnikom o nagrađivanju studenata
vrijeme provedbe	jednom godišnje
nadležnost za prijedlog/izradu	studenti / Povjerenstvo za dodjelu nagrada
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	natječaji objavljeni na mrežnim stranicama i oglasnoj ploči Fakulteta, javna dodjela nagrada

Aktivnost 5.19.	Fakultet pruža potporu studentima u njihovim izvannastavnim (sportskim, umjetničkim, izdavačkim, i dr.) aktivnostima
vrijeme provedbe	Trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	studenti, studentske udruge / koordinator za izvannastavne aktivnosti
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	održavanje izvannastavnih aktivnosti, godišnji plan aktivnosti udruge, zahtjevi za korištenje namjenskih sredstava pojedine udruge

Aktivnost 5.20.	Osigurani su mehanizmi za odgovore na studentske pritužbe, pitanja i prijedloge za poboljšanja
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	studenti, Studentski zbor, Studentski pravobranitelj / prodekan za nastavu
nadležnost za provjeru/donošenje	Odbor za žalbe, Dekan
indikator uspješnosti	Informacije o načinu podnošenja pritužbi, pitanja i prijedloga dostupne putem službene mrežne stranice i na oglasnim pločama; odgovaranje na studentske upite u propisanom roku; pozitivna povratna informacija studenata

Primjeri dobre prakse:

- Fakultet osigurava dostupnosti različitih izvora za učenje (mrežne stranice i/li sustav za e-učenje s nastavnim materijalima, sve naslove obvezatne literature, dovoljan broj primjeraka obvezatne literature u tiskanom obliku, odnosno dovoljan broj istovremenih pristupa građi u elektroničkom obliku, dostupnost potrebnih računalnih programa i dr.)
- Fakultet kontinuirano radi na povećanju knjižničnog fonda i dostupnosti elektroničkih baza
- Nabavu knjiga, periodike, baza podataka i elektroničkih izvora informacija ovisi o potrebama nastavnika i studenata. Periodika, baze podataka i elektronički izvori informacija nabavljaju se u skladu s potrebama nastavnika i studenata te financijskim mogućnostima Fakulteta jednom godišnje. Knjige se nabavljaju kontinuirano, tijekom cijele akademske godine.
- Katalog Biblioteke na internetu sadrži bibliografske zapise o svim nabavljenim naslovima svih tipova i vrsta knjižne građe i periodike.
- Biblioteka od ak. god. 2006./2007. kontinuirano osigurava dostupnost literature i nastavnih materijala u alternativnim formatima za studente s oštećenjem vida, te svim korisnicima koji imaju specifična fizička i/ili psihička oštećenja. U suradnji s udrugama koje svojim višegodišnjim iskustvom i odgovarajućom tehničkom i informatičkom opremljenošću uspješno i brzo osiguravaju konverziju skeniranih materijala u odgovarajuće formate, Biblioteka unutar 48 sati od zaprimljenog korisničkog zahtjeva, odgovara na upit osoba s invaliditetom, na poseban način osobama s lakšim i/ili teškim oštećenjima vida i/ili sluha. Na taj je način osigurana zbirka digitaliziranih nastavnih materijala i udžbenika za sve godine pravnog studija, koja je svojim formatom na poseban način prilagođena osobama s teškim oštećenjem vida.
- Biblioteka prati inozemnu i domaću pravnu produkciju te u skladu s mogućnostima i potrebama tijekom cijele akademske godine nabavlja nova izdanja stavljajući ih na uvid i raspolaganje korisnicima kroz svoj, 24 sata dostupan, knjižnični katalog na internetu
- Vrijeme konzultacija je objavljeno, a nastavnik u punom radnom odnosu konzultacije održava najmanje jednom tjedno
- Fakultet dodjeljuje dekanove nagrade i/ili priznanja studentima, a kriteriji dodjele su propisani Pravilnikom o nagrađivanju studenata
- Pravni fakultet ima Studentski zbor, studentsko izorno predstavničko tijelo koje štiti interese studenata, sudjeluje u radu i odlučivanju u tijelima Pravnog fakulteta te predstavlja studente Pravnog fakulteta u sustavu visokog obrazovanja.

- Ostvarivanje najviših standarda zaštite prava studenata omogućuje studentski pravobranitelj, kojeg imenuje Studentski zbor Pravnog fakulteta
- Na Fakultetu postoje koordinatori za studente s invaliditetom i komunikacijski kanali za studente s invaliditetom; koordinatori za studente s invaliditetom uspješno i kontinuirano surađuju sa sveučilišnim Uredom za studente s invaliditetom uvažavajući i primjenjujući njegove smjernice i naputke
- Na Fakultetu djeluje koordinator za izvannastavne aktivnosti koji osigurava kontakt i pomoć studentskim udrugama
- Za studente prve godine studija organiziraju se dani orijentacije kako bi im se olakšalo uvođenje u akademski život i upoznalo ih se s nastavnim i drugim djelatnostima Fakulteta
- Fakultet materijalno pomaže rad sportske udruge studenata te drugih studentskih udruga koje se bave izdavačkom i kulturno-umjetničkom djelatnošću, promicanjem prava studenata te međunarodnom suradnjom, te dodjeljuje pojedinačne potpore studentima
- Fakultet intenzivno ulaže i izgrađuje informatičku osnovu stručnih službi

4.6. Resursi za obrazovnu, znanstveno-istraživačku i stručnu djelatnost

Standard

Fakultet osigurava adekvatne resurse koji su potrebni za trajno podizanje kvalitete obrazovne, znanstveno-istraživačke i stručne djelatnosti, kao što su prostor, oprema, financijska sredstva, nastavno i nenastavno osoblje, stručne i studentske službe, Biblioteka i drugo.

Cilj

Adekvatnost resursa osigurava se odgovarajućim prostorom i opremom za izvođenje nastave, znanstveno-istraživačke i stručne djelatnosti, odgovarajućim financijskim sredstvima, odgovarajućim brojem i kvalitetom nastavnog i nenastavnog osoblja, kvalitetnim funkcioniranjem stručnih službi, a posebno studentske službe, odgovarajućom opremljenošću i razvojem biblioteke i izdavačke djelatnosti.

Svi resursi trebaju biti dostupni i studentima i zaposlenicima s invaliditetom.

Resursi se koriste tako da se uvažavaju razlike i potrebe pojedinih organizacijskih jedinica Fakulteta (studiji, zavodi, katedre, stručne službe – tajništvo, referada, biblioteka, izdavaštvo, itd.). Pri tome se na razini Fakulteta treba osigurati postizanje suradnje i dogovora oko raspoloživih resursa, kako bi se oni koristila na racionalan i učinkovit način.

Aktivnosti

Aktivnost 6.1.	Fakultet trajno provodi mjere radi osiguravanja odgovarajućeg prostora za izvođenje obrazovne, znanstveno-istraživačke i stručne djelatnosti na Fakultetu (učionice, knjižnice, informatičke sobe, nastavničke sobe, sobe za sastanke, itd.)
vrijeme provedbe	trajno / jednom godišnje izvješće o novim ulaganjima u prostor i opremu
nadležnost za prijedlog / izradu	Katedre, stručne službe Fakulteta
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	vanjska i unutarnja vrednovanja, prihvaćeno godišnje izvješće dekana o ulaganjima

Aktivnost 6.2.	Fakultet trajno provodi mjere radi osiguranja opremljenosti učionica, knjižnica, informatičkih soba te ostalih prostora namijenjenih obrazovnoj, znanstveno-istraživačkoj i stručnoj djelatnosti i održavanje opreme
vrijeme provedbe	trajno / jednom godišnje izvješće o novim ulaganjima u prostor i opremu
nadležnost za prijedlog / izradu	Katedre, stručne službe Fakulteta
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	vanjska i unutarnja vrednovanja; prihvaćeno godišnje izvješće dekana o ulaganjima

Aktivnost 6.3.	Osigurana je mogućnost priključka vlastitih prijenosnih računala (na struju, Internet, bežičnu mrežu i dr.)
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Odjel za informatičku tehnologiju / stručne službe (informatička služba)
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	vanjsko i unutarnje vrednovanje

Aktivnost 6.4.	Osigurana je pristupačnost mjesta na kojima se održava nastava studentima i zaposlenicima s invaliditetom
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	studentske udruge / koordinator za osobe s invaliditetom
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	Vanjsko i unutarnje vrednovanje

Aktivnost 6.5.	Osigurana su dostatna financijska sredstva za obrazovnu, znanstvenoistraživačku i stručnu djelatnost
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	prihvaćeno godišnje izvješće Dekana od Fakultetskog vijeća

Aktivnost 6.6.	Prihodi se evidentiraju prema izvoru financiranja (državni proračun, studentski doprinosi, projekti, gospodarstvo i drugo)
vrijeme provedbe	trajno, izvješće jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	računovodstvo
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	prihvaćeno godišnje izvješće Dekana od Fakultetskog vijeća

Aktivnost 6.7.	Osiguran je kontinuitet nabave knjiga i časopisa te pristup bazama podataka
vrijeme provedbe	trajno, jednom godišnje izvješće o novoj literaturi i pristupu bazama
nadležnost za prijedlog / izradu	katedre, nastavnici / Upravitelj Biblioteke
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	knjižnični katalog sadrži recentne naslove knjiga i nove znanstvene časopise, osiguran besplatan pristup najznačajnijim bazama podataka; knjižnični katalog dostupan na internetu; Biblioteka prati inozemnu i domaću znanstvenu i stručnu produkciju; godišnje izvješće Dekana, zadovoljstvo nastavnika / istraživača i studenata službama Fakulteta ispitano putem ankete

Aktivnost 6.8.	Osigurana je osposobljenost i usavršavanje nenastavnoga osoblja za potporu obrazovnoj, znanstvenoistraživačkoj i stručnoj djelatnosti (npr. kvalificiranost i usavršavanje knjižničara; znanje stranih jezika nenastavnoga osoblja koje radi na međunarodnim projektima, mobilnosti, organizaciji međunarodnih događanja i drugo).
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	stručne službe / Tajništvo
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	godišnji plan usavršavanja nenastavnog osoblja; godišnje izvješće Dekana; zadovoljstvo nastavnika / istraživača i studenata službama Fakulteta ispitano putem ankete

Aktivnost 6.9.	Osigurana je potpora mladim nastavnicima i suradnicima za usavršavanje (npr. financijska potpora, odobrenje plaćenoga dopusta i drugo)
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	znanstvenici i nastavnici
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	godišnje izvješće Dekana; zadovoljstvo nastavnika i suradnika te studenata ispitano putem ankete

Primjeri dobre prakse

- svake godine evidentiraju se potrebe za novom opremom i provodi objedinjena nabava prema utvrđenom planu
- nabava knjiga i časopisa obavlja se kontinuirano i objedinjeno na razini Fakulteta
- knjižnični katalog sadrži recentne naslove knjiga i nove znanstvene časopise
- osiguran besplatan pristup najznačajnijim bazama podataka
- radna mjesta su opremljena priključcima na napajanje i računalnu mrežu te računalima i drugom potrebnom informatičkom opremom
- učionice su opremljene računalima i projektorima
- kontinuirano i sustavno se prati oprema kojom raspolažu katedre i stručne službe; to uključuje bazu podataka i organizaciju smještaja. Baza podataka služi za popis, klasifikaciju i neprekidno praćenje stanja opreme. Sadrži informacije o smještaju i uporabi, a ako je potrebno i dopunske podatke o opremi, model, specifikaciju, opis uređaja

4.7. Znanstveno-istraživačka djelatnost

Standard

Kvalitetna nastavna i znanstveno-istraživačka djelatnost neraskidivo su povezane, ne samo kao dio tradicije Pravnog fakulteta, nego i kao strateški razvojni pravac. Uz obrazovanje i istraživanje fakultet treba poticati kreativnost i inovativnost kako bi snažnije utjecalo na gospodarski i društveni razvitak.

Cilj

Podizanjem kvalitete znanstvene i nastavničke djelatnosti te sudjelovanjem u značajnim znanstveno-istraživačkim projektima, osnažiti vodeću ulogu Fakulteta u znanstveno-istraživačkoj i nastavnoj aktivnosti na nacionalnoj razini u području pravnih znanosti, socijalnog rada i socijalne politike, te javne uprave i javnih financija.

Na međunarodnoj razini intenzivnim sudjelovanjem u međunarodnim znanstveno-istraživačkim projektima ostvariti suradnju sa srodnim ustanovama te ostvariti znanstvenu izvrsnost, prepoznatljivost i priznatost Fakulteta.

Fakultet kao temeljni cilj postavlja jačanje znanstveno-istraživačkog profila podizanjem kvalitete znanstveno-istraživačkog rada.

Za kvalitetan znanstveno-istraživački rad nužno je osigurati odgovarajuću znanstveno-istraživačku strukturu nastavnika i istraživača (uključujući znanstvene novake, doktorande i postdoktorande), povećati broj projekata, posebice broj međunarodnih istraživačkih projekata, povećati financijska ulaganja u opremu i infrastrukturu te osigurati organizacijski i financijski okvir za praćenje i povećanje istraživačkih aktivnosti s ciljem povećanja istraživačke produktivnosti i kvalitete rezultata istraživanja.

Aktivnosti

Aktivnost 7.1.	Fakultet donosi plan poticanja znanstvenog-istraživačke djelatnosti u skladu sa Strategijom Fakulteta i Istraživačkom strategijom Sveučilišta
vrijeme provedbe	svake dvije godine, u prvoj godini mandata uprave
nadležnost za prijedlog / izradu	Dekan, Odbor za znanstveno-istraživački rad
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	plan usvojilo Fakultetsko vijeće i objavljen je na mrežnim stranicama Fakulteta

Aktivnost 7.2.	Fakultet na temelju indikatora navedenih u planu poticanja znanstveno-istraživačke djelatnosti podnosi Sveučilištu izvješće o njihovom ostvarivanju u protekloj godini.
vrijeme provedbe	periodično
nadležnost za prijedlog / izradu	Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće / Ured za istraživanje Sveučilišta odnosno prorektor zadužen za istraživanje i tehnologiju
indikator uspješnosti	rasprava i prihvaćanje izvješća na sjednici Fakultetskog vijeća

Aktivnost 7.3.	Osigurana je potpora svih službi Fakulteta njezinim znanstvenicima koji sudjeluju u znanstveno-istraživačkim projektima, posebice međunarodnim
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	prodekan nadležan za znanost, stručne službe
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	uspješno odvijanje međunarodnih projekata prema njihovu planu

Aktivnost 7.4.	Fakultet potiče znanstveno-istraživački rad provedbom vlastitog istraživačkog projekta u kojem sudjeluju nastavnici i suradnici Fakulteta
vrijeme provedbe	svakih pet godina, godišnje istraživačke dionice
nadležnost za prijedlog / izradu	Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	uspješno odvijanje projekta, evidencija doprinosa istraživača , objavljeni radovi

Aktivnost 7.5.	Evidentiraju se domaći i međunarodni znanstveni projekti
vrijeme provedbe	trajno, periodično se ažuriraju; izvješće jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	nastavnici, znanstvenici i suradnici na projektima, stručne službe / prodekan nadležan za znanost
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Odbor za veze s domaćim i stranim fakultetima, Odbor za znanstveno istraživački rad
indikator uspješnosti	baza podataka o objavljenim radovima i popis projekata objavljen na mrežnim stranicama fakulteta, redovito se ažurira

Aktivnost 7.6.	Evidentiraju se objavljeni znanstveni i stručni radovi
vrijeme provedbe	trajno, periodično se ažuriraju; izvješće jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	nastavnici, znanstvenici i suradnici na projektima, stručne službe / prodekan nadležan za znanost
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Odbor za međunarodnu suradnju, Odbor za znanstveno istraživački rad
indikator uspješnosti	objavljeni radovi se upisuju u Hrvatsku znanstvenu bibliografiju (Internet stranica) / podaci se objavljuju na mrežnim stranicama Fakulteta

Aktivnost 7.7.	Fakultet potiče izdavačku djelatnost
vrijeme provedbe	trajno, izvješće jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	autori i urednici / Odjel za izdavačku djelatnost
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	godišnje izvješće dekana o izdavačkoj djelatnosti; broj objavljenih publikacija;

Aktivnost 7.8.	Uspješnim znanstvenicima dodjeljuju se nagrade i priznanja
vrijeme provedbe	jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	Odbor za nagrade, društvena priznanja i odlikovanja
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće, Senat Sveučilišta
indikator uspješnosti	dodjela nagrada odnosno priznanja na Dan Fakulteta

Aktivnost 7.9.	Nastavnici i znanstvenici se educiraju se i informiraju o mogućnostima prijavljivanja i načinima vođenja domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata (pohađanje, sudjelovanje u organizaciji ili organiziranje seminara, radionica, informacijskih dana, i sl.)
vrijeme provedbe	više puta godišnje / prema potrebi
nadležnost za prijedlog / izradu	prijedlog nastavnika, znanstvenika ili suradnika, prijedlog Katedre
nadležnost za provjeru / donošenje	prodekan za znanost / Dekan
indikator uspješnosti	distribucija poziva i informacija o događanjima, sudjelovanje na događajima

nema

Aktivnost 7.10.	Prati se uspješnost i napredak znanstvenih novaka i asistenata
vrijeme provedbe	kontinuirano i prema pozivu za odobravanje znanstvenih novaka
nadležnost za prijedlog / izradu	predstojnici katedri, voditelji projekata / prodekan nadležan za znanost Ured za doktorske studije i programe Sveučilišta
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	godišnji izvještaji o radu novaka i asistenata od voditelja projekata dekanu, redoviti sastanci s predstavnicima znanstvenih novaka i asistenata s prodekanom nadležnim za znanost

Aktivnost 7.11.	Vrjednuje se rad doktoranda
vrijeme provedbe	jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	doktorand
nadležnost za provjeru / donošenje	vijeću poslijediplomskih studija
indikator uspješnosti	izvješće o radu doktoranda na odgovarajućem obrascu prihvaćeno od vijeća poslijediplomskih studija

Aktivnost 7.12.	Vrjednuje se rad mentora
vrijeme provedbe	jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	mentor
nadležnost za provjeru / donošenje	vijeću poslijediplomskih studija
indikator uspješnosti	izvješće o radu mentora na odgovarajućem obrascu prihvaćeno od vijeća poslijediplomskih studija

Aktivnost 7.13.	Vrjednuje se rad doktorskih studija
vrijeme provedbe	na kraju akademske godine
nadležnost za prijedlog / izradu	nastavnici i studenti / voditelj studija
nadležnost za provjeru / donošenje	prodekan nadležan za znanost / vijeće poslijediplomskog studija
indikator uspješnosti	godišnje izvješće o radu dokorskog studija temelj je za periodično unutarnje vrednovanje doktorskih studija koje se provodi svakih pet godina

Primjeri dobre prakse

- Fakultet aktivno promovira uključivanje u edukacije o međunarodnim projektima koje organizira Sveučilišni Ured za međunarodne projekte
- Sklopljeni su sporazumi o suradnji na stručnim projektima s domaćim i međunarodnim institucijama, gospodarstvom, i drugim subjektima
- Fakultet prikuplja podatke o znanstvenoj djelatnosti nastavnika i istraživača (o znanstvenoj produkciji i sudjelovanju u znanstvenim i razvojnim projektima, posebno međunarodnima)
- Nastavnicima, studentima i ostalim zaslužnim pojedincima prigodom Dana Fakulteta dodjeljuju se nagrade
- Uspješno izvršeni i od naručitelja pozitivno ocijenjeni stručni projekti i studije.
- U okviru postojeće financijsko-računovodstvene službe osigurava se računovodstveno praćenje međunarodnih projekata

4.8. Stručna djelatnost

Standard

Fakultet treba poticati i evidentirati stručnu djelatnost nastavnika, suradnika i znanstvenika u skladu s raspoloživim resursima i Strategijom Fakulteta.

Cilj

Fakultet nastoji ostvariti pozitivan utjecaj na društvo i kroz stručnu djelatnost nastavnika, suradnika u nastavi i znanstvenika. Stoga je stručna djelatnost potrebno poticati, evidentirati i učiniti razvidnom. Nadalje, stručna djelatnost treba biti u skladu s raspoloživim resursima i Strategijom Fakulteta i povezana s nastavnim i znanstveno-istraživačkim aktivnostima.

Aktivnosti

Aktivnost 8.1.	Izrađuju se i provode programi stručnog usavršavanja (cjeloživotnog obrazovanja) u suradnji sa strukovnim organizacijama
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	predlagatelji / Dekan, Odbor za suradnju s praksom
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	Dekanovo godišnje izvješće o provedbi programa stručnog usavršavanja odnosno cjeloživotnog obrazovanja

Aktivnost 8.2.	Evidentiraju se sporazumi o suradnji između Fakulteta s jedne strane te gospodarskih subjekata i/ili strukovnih organizacija s druge strane
vrijeme provedbe	trajno, izvješće jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	Dekan, Odbor za suradnju s praksom, Odbor za alumnije
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	baza podataka sporazuma o suradnji, Dekanovo godišnje izvješće o provedbi sporazuma o suradnji

Aktivnost 8.3.	Evidentira se stručna djelatnost na razini Fakulteta
vrijeme provedbe	trajno, podaci se prikupljaju jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	zaposlenici (nastavnici, suradnici, stručni djelatnici) / prodekan nadležan za stručnu djelatnost
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	evidencija stručne djelatnosti objavljena na mrežnim stranicama

Aktivnost 8.4.	Evidentiraju se stručni projekti
vrijeme provedbe	trajno, izvješće jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	voditelji i suradnici na projektima / prodekan nadležan za stručnu djelatnost
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	podaci o stručnim projektima prikupljaju se i objavljuju na mrežnim stranicama Fakulteta

Aktivnost 8.5.	Evidentira se organizacija i sudjelovanje na stručnim skupovima
vrijeme provedbe	trajno, izvješće jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	zaposlenici i suradnici / prodekan nadležan za stručnu djelatnost
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	evidencija stručne djelatnosti objavljena na mrežnim stranicama

Aktivnost 8.6.	Evidentiraju se nagrade i priznanja dodijeljena nastavnicima za stručni rad
vrijeme provedbe	trajno, izvješće jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	zaposlenici i suradnici / prodekan nadležan za stručnu djelatnost, Tajništvo
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	evidencija o nagradama i priznanjima dodijeljenim za stručni rad objavljena na mrežnim stranicama

Aktivnost 8.7.	Evidentira se sudjelovanje nastavnika u uredništvima i recenzentskim postupcima stručnih časopisa
vrijeme provedbe	trajno, izvješće jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	zaposlenici i suradnici / prodekan nadležan za stručnu djelatnost
nadležnost za provjeru / donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	evidencija o sudjelovanju u uredništvima i recenzentskim postupcima stručnih časopisa objavljena na mrežnim stranicama

Aktivnost 8.8.	Evidentiraju se savjetodavne uloge nastavnika u međunarodnim, državnim, regionalnim te lokalnim ustanovama ili tijelima, stručnim udrugama, kao i drugi stručni poslovi u drugim pravnim osobama i doprinosi javnoj službi
vrijeme provedbe	trajno, izvješće jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	zaposlenici i suradnici / prodekan nadležan za stručnu djelatnost, Tajništvo
nadležnost za provjeru / donošenje	dekan
indikator uspješnosti	dostupnost podataka o savjetodavnoj i stručnoj djelatnosti nastavnika

Aktivnost 8.9.	Fakultet utvrđuje pravila o odobravanju rada na stručnim projektima
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Dekan
nadležnost za provjeru / donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	pravila objavljena na mrežnim stranicama

Primjeri dobre prakse

- Sklopljeni sporazumi o suradnji na stručnim projektima s gospodarstvom i drugim subjektima
- Uspješno izvršeni i od naručitelja pozitivno ocijenjeni stručni projekti i studije
- Fakultet raspolaže podacima o stručnoj djelatnosti nastavnika i istraživača
- Podaci o stručnoj djelatnosti objavljuju se na mrežnim stranicama

4.9. Međunarodna suradnja i mobilnost

Standard

Mobilnost studenata, nastavnika i nenastavnoga osoblja sastavni je dio procesa visokoškolskoga obrazovanja s jasno definiranim i transparentnim pravilima i postupcima koji osiguravaju da su uvjeti za mobilnost ravnopravni za sve dionike. Pravni fakultet svojim nastavnicima i studentima omogućuje sudjelovanje u nastavi, odnosno pohađanje predmeta izvan Pravnog fakulteta. Međunarodna i međuinstitucionalna suradnja odvija se putem sudjelovanja u međunarodnim projektima i programima mobilnosti.

Cilj

Međunarodno okruženje pridonosi poboljšanju i povećavanju kompetencija dionika, ujedno potiče razumijevanje, snalaženje i rad u multikulturnom okruženju. Naglasak je pritom na priznavanju razdoblja mobilnosti po povratku studenta na matičnu ustanovu. Unutarnja mobilnost olakšava mobilnost studenata s drugih studijskih programa unutar RH te pri tom omogućuje usvajanje interdisciplinarnih nastavnih sadržaja i potiče razvijanje općih i specifičnih kompetencija i vještina studenata. Kroz javne pozive i natječaje za financiranje potiču se zainteresirani studenti, nastavnici i nenastavno osoblje na sudjelovanje u programima međunarodne razmjene. To omogućuje upoznavanje s međunarodnom najboljom praksom, razmjene iskustava, sudjelovanje u razvoju međunarodnih politika, standarda i smjernica te njihove primjene na Pravnom fakultetu. Pravni fakultet treba zadovoljiti preduvjete (normativne, materijalne, prostorne, kadrovske) za ostvarivanje unutarnje i međunarodne razmjene u oba smjera: osigurati da studenti Pravnog fakulteta imaju mogućnost dovršetka dijela svojih nastavnih programa u inozemstvu kao i uvjete za dolazak studenata iz inozemstva na Pravni fakultet. Međunarodnu javnost potrebno je kvalitetno informirati o mogućnostima suradnje sa Sveučilištem i njegovim sastavnicama putem informacijskih paketa i drugih komunikacijskih kanala.

Aktivnosti

UNUTARNJA MOBILNOST /Mobilnost studenata s drugih studijskih programa u RH	
Aktivnost 9.1.	Pravni fakultet provodi propisana pravila prelaska studenata sa istovrsnih studijskih programa u Pravilniku o studiju
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	podnositelj zahtjeva, studentska referada,
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan (odlučuje o pojedinačnim molbama studenata na temelju Pravilnika o studiju) / Fakultetsko vijeće (propisuje pravila)
indikator uspješnosti	postupak unutarnje mobilnosti definiran u pravilnicima o studiju o uvjetima upisa za svaki studijski program

Aktivnost 9.2.	Provodi se postupak priznavanja istovrsnih kolegija prilikom prelaska studenata sa istovrsnih programa odnosno priznavanja srodnih kolegija za studente koji su završili srodan studijskih program
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	Studentska referada / nositelji kolegija
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	provodi se postupak i donose rješenja o priznavanju istovrsnih ili srodnih kolegija; Studentska referada vodi evidenciju priznatih kolegija

Aktivnost 9.3.	Studentima je omogućen upis razlikovnih predmeta odnosno polaganje razlikovnih ispita koji su preduvjet za upise na diplomske i poslijediplomske studije
vrijeme provedbe	na početku akademske godine; predviđeno studijskim programom
nadležnost za prijedlog/izradu	voditelj studija i nositelji kolegija / prodekan nadležan za nastavu
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće, Vijeće poslijediplomskih studija
indikator uspješnosti	objavljeni su rokovi upisa i uvjeti polaganja; broj studenata koji su položili razlikovne ispite; za diplomske studije uvjeti propisani Pravilnikom o studiju; za poslijediplomske studije uvjeti propisani Pravilnikom o poslijediplomskim studijima i razrađeni izvedbenim planom

VANJSKA MOBILNOST /Međunarodna mobilnost studenata PF i mobilnost studenata iz inozemstva na PF	
Aktivnost 9.4.	Svi dionici imaju pristup točnim i pouzdanim izvorima informacija te podacima o uvjetima ostvarivanja mobilnosti uključujući pojedini ugovora između matične ustanove i ustanove domaćina razmjene
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	Ured za međunarodnu suradnju, ECTS koordinator, u suradnji s Uredom za međunarodnu suradnju Sveučilišta
nadležnost za provjeru/donošenje	prodekan nadležan za međunarodnu suradnju
indikator uspješnosti	javno objavljene informacije na mrežnim stranicama, povratne informacije i iskustva studenata objavljena na mrežnim stranicama

Aktivnost 9.5.	Provodi se savjetovanje studenata u svrhu odabira programa mobilnosti i partnerske institucije koji najbolje odgovaraju osobnim interesima, vještinama, stupnju znanja i motivaciji studenta te potiču njihov razvoj
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	Ured za međunarodnu suradnju, ECTS koordinator, u suradnji s Uredom za međunarodnu suradnju Sveučilišta
nadležnost za provjeru/donošenje	prodekan nadležan za međunarodnu suradnju
indikator uspješnosti	pozitivna povratna informacija studenta nakon razmjene; prijepis ocjena i ECTS bodova (<i>Transcript of Records</i>) / potvrda o obavljenoj stručnoj praksi (<i>Transcript of Work</i>) pokazuju uspješno savladan program mobilnosti

Aktivnost 9.6.	Ugovor o učenju (<i>Learning Agreement</i>) ili Ugovor o stručnoj praksi (<i>Training Agreement</i>) potpisuju Fakultet, matična ustanova i student
vrijeme provedbe	prije početka razmjene
nadležnost za prijedlog/izradu	Ured za međunarodnu suradnju, ECTS koordinator, u suradnji s Uredom za međunarodnu suradnju Sveučilišta/ prodekan za međunarodnu suradnju
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	Sklopljen ugovor o učenju ili ugovor o stručnoj praksi pohranjen u Uredu za međunarodnu suradnju Sveučilišta; preslika potpisanog ugovora o učenju ili ugovora o stručnoj praksi pohranjena u Uredu za međunarodnu suradnju Pravnog fakulteta ; položeni predmeti u skladu s upisanima prema Ugovoru o učenju; broj studenata koji su dovršili dio svojih nastavnih programa u inozemstvu, broj studenata koji su sudjelovali u međunarodnoj suradnji, broj studenata iz inozemstva na razmjeni

Aktivnost 9.7.	Prije odlaska (dolaska) na razmjenu obavljaju se pripreme prema potrebama pojedinaca (učenje jezika, upoznavanje s kulturom, osiguravanje izvora financiranja boravka, zdravstveno osiguranje, dozvola boravka i sl.)
vrijeme provedbe	prije početka razmjene
nadležnost za prijedlog/izradu	student osobno, Ured za međunarodnu suradnju, ECTS koordinator studija, Ured za međunarodnu suradnju Sveučilišta
nadležnost za provjeru/donošenje	prodekan nadležan za međunarodnu suradnju
indikator uspješnosti	ispunjeni potrebni uvjeti za razmjenu

Aktivnost 9.8.	Pravni fakultet treba osigurati pomoć dolaznom studentu kako bi se što uspješnije uklopio, putem npr. organiziranog međusobnog upoznavanja svih dolaznih studenata, dodjele studenata mentora i sl.
vrijeme provedbe	tijekom razmjene
nadležnost za prijedlog/izradu	Ured za međunarodnu suradnju, ECTS koordinator studija, studentske udruge
nadležnost za provjeru/donošenje	prodekan nadležan za međunarodnu suradnju, Ured za međunarodnu suradnju Sveučilišta
indikator uspješnosti	Organiziran i održan dan orijentacije za dolazne studente; dodjela studenata domaćina; završne isprave dolaznog studenta pokazuju da je program mobilnosti uspješno svladan

Aktivnost 9.9.	Po povratku na Pravni fakultet sudionici se upućuju u najučinkovitije metode primjene stečenih kompetencija i osigurava im se pomoć u prilagodbi
vrijeme provedbe	nakon razmjene
nadležnost za prijedlog/izradu	Ured za međunarodnu suradnju, ECTS koordinator, Studentska služba
nadležnost za provjeru/donošenje	prodekan nadležan za međunarodnu suradnju
indikator uspješnosti	upute za postupanje kod ECTS koordinatora; opis ocjena i ECTS bodova u ISVU sustav

Aktivnost 9.10.	Aktivnim članstvom Pravnog fakulteta u sveučilišnim i fakultetskim mrežama potiče se unaprjeđivanje kvalitete i suradnja s drugim Sveučilištima i fakultetima
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	nastavnici, katedre, studijski centri
nadležnost za provjeru/donošenje	Odbor za veze s domaćim i stranim fakultetima, prodekan nadležan za međunarodnu suradnju / Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	broj zaključenih sporazuma; uključivanje u nove mreže; izvješća o zajedničkim aktivnostima i ostvarenim ciljevima objavljena na mrežnim stranicama; broj zajedničkih publikacija, konferencija, kolegija; broj gostujućih stranih nastavnika; ponuda novih kolegija i sadržaja na stranim jezicima

MEĐUNARODNA SURADNJA – Međunarodni projekti	
Aktivnost 9.11.	Pravni fakultet aktivno potiče sudjelovanje u međunarodnim projektima
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	Nastavnici, katedre, studijski centri
nadležnost za provjeru/donošenje	prodekan nadležan za međunarodnu suradnju / Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	porast broja međunarodnih projekata: na mrežnoj stranici Fakulteta objavljen popis potpisanih ugovora o suradnji, popis institucija s kojima Fakultet ima zajedničke projekte, broj zemalja s kojima Fakultet ima razvijenu suradnju; izvaci izvješća o zajedničkim aktivnostima i ostvarenim ciljevima objavljeni na mrežnim stranicama

Aktivnost 9.12.	Sukladno Strategiji Pravnog fakulteta stvaraju se uvjeti za međunarodnu mobilnost nastavnika, odnosno povećanje broja nastavnika uključenih u međunarodne istraživačke projekte
vrijeme provedbe	Trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	nastavnici, voditelji istraživačkih projekata / nadležni prodekani
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	povećanje broja nastavnika uključenih u međunarodne projekte, broj ostvarenih stipendija za mobilnost nastavnika; nastavnici se o mogućnostima i stipendijama za mobilnost informiraju na sjednicama Fakultetskog vijeća te putem elektroničke pošte i na mrežnim stranicama

MEĐUNARODNA SURADNJA - Predmeti na stranom jeziku za domaće studente i strane studente na razmjenu	
Aktivnost 9.13.	Izvide se predmeti na stranom jeziku za strane i domaće studente
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	nastavnici, katedre / nadležni prodekani
nadležnost za provjeru/donošenje	Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	sadržajno raznolik veći broj predmeta koji se mogu slušati na stranom jeziku; broj upisanih studenata na pojedine predmete; studenti su izvršili studijske obveze i usvojili predviđene ishode učenja, položeni ispiti, prijepis ocjena

MEĐUNARODNA SURADNJA – Međunarodni studijski programi	
Aktivnost 9.14.	Pokreću se združeni međunarodni studijski program (<i>joint degree</i> programi)
vrijeme provedbe	prilikom identificirana pogodne prilike
nadležnost za prijedlog/izradu	Nastavnici, katedre, nadležni prodekani
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan i Fakultetsko vijeće / nadležna tijela Sveučilišta
indikator uspješnosti	program je uspješno akreditiran u Republici Hrvatskoj i/ili drugdje

MEĐUNARODNA SURADNJA – Uključenost Pravnog fakulteta u međunarodne udruge i doprinos zajedničkim ciljevima	
Aktivnost 9.15.	Potiče se uključivanje Pravnog fakulteta u međunarodne udruge
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog/izradu	nastavnici, katedre, voditelji studija, nadležni prodekani, stručne službe (Biblioteka)
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan i Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	broj udruga u koje Fakultet uključen, broj potpisanih ugovora o suradnji sklopljen s udrugama; broj nastavnika u udrugama (članstvo), broj nastavnika na vodećim pozicijama u udrugama, realizirane aktivnosti

Primjeri dobre prakse:

- Pravilnikom o studiju određeni su uvjeti prelaska s drugih pravnih fakulteta te inozemnih fakulteta na kojima se studira pravo ili socijalni rad
- Pravilnikom o poslijediplomskom studiju određeni su uvjeti upisa za osobe koje su završile srodne studijske preddiplomske i diplomske programe
- Vidljivost aktivnosti i informacije o međunarodnoj suradnji postiže se redovnim objavljivanjem informacijama na mrežnim stranicama Fakulteta te na oglasnoj ploči Ureda za međunarodnu suradnju
- Fakultet potiče izvođenje obveznih i izbornih kolegija na stranom jeziku, kako za strane, tako i za domaće studente
- na početku svakog semestra održava se Dan orijentacije za studente iz inozemstva, pri čemu im se uz sudjelovanje studenata mentora / studenata domaćina osigurava mogućnost da upoznaju Fakultet (npr. predstavlja se ustroj Fakulteta, nastavnici, izvedbeni program, curriculum, studentske organizacije i izvannastavne aktivnosti)
- Jednom godišnje se za studente Fakulteta održavaju informativni sastanci o mogućnostima razmjene za ERASMUS program studentske mobilnosti

- nakon studentske razmjene studenti koji su sudjelovali u razmjeni podnose izvješće o iskustvima za vrijeme mobilnosti te ih prenose ostalim studenima na organiziranim aktivnostima
- U Uredu za međunarodnu suradnju Pravnog Fakulteta sustavno se prikupljaju podaci o problemima u razmjeni i izrađuju se planovi za njihovo rješavanje
- Fakultet je član europskih i regionalnih mreža pravnih fakulteta (npr. Rotterdam Law Network; SEELS Network)
- Biblioteka razvija u skladu sa svojom misijom razvija međunarodnu suradnju i njeguje međuinstitucionalnu suradnju (npr. s Delegacijom Europske komisije u Hrvatskoj, Europskim informacijskim društvom, Informacijskim centrom EU pri Sveučilištu u Cardiffu (UK), Max Planck institutom u Hamburgu, Sveučilištem u Grazu i dr.)
- Biblioteka Pravnog fakulteta jedna je od suosnivačica regionalne mreže pravnih i srodnih knjižnica unutar Udruge pravnih i srodnih bibliotekara Jugoistočne Europe (npr. SEALL Network)

4.10. Informacijski sustav

Standard

Fakultet treba prikupljati, analizirati i koristiti relevantne informacije radi djelotvornog upravljanja svojom nastavnom, znanstveno-istraživačkom i stručnom djelatnošću

Cilj

Podaci o funkcioniranju Fakulteta polazna su točka za učinkovito osiguravanje kvalitete. Pri tome je važno da Fakultet raspolaže metodama za prikupljanje i analizu podataka o svojim aktivnostima. Potpune i pravodobne informacije omogućuju dobivanje povratne informacije o kvaliteti rada Fakulteta i usklađenosti s misijom, vizijom i strateškim ciljevima, kao i akcijskim planovima za pojedina područja, te odgovarajuće prilagodbe i promjene s obzirom na moguća ograničenja provedbe i novonastale okolnosti.

Informacijski sustavi Fakulteta moraju biti kompatibilni i koordinirani sa sustavom visokih učilišta i Sveučilišta u Zagreb. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta putem Informacijskog sustava visokih učilišta omogućuje prikupljanje, objedinjavanje i obrađivanje dijela informacija ili podataka vezanih za studije, studente i nastavnike.

Glavne baze podataka moraju sadržavati informacije o:

- razredbenom postupku (broju prijavljenih, broju upisanih studenata, broju povučenih prijava te rasponu postignutog uspjeha upisanih studenata na razredbenom postupku i dr.),
- studentima (broj studenata na kolegiju, broj ostvarenih ECTS bodova po studentu, broj studenata koji su se ispisali sa studija/prestali dolaziti na nastavu, broj stranih studenata s podatkom o zemlji iz kojih dolaze, prosječno vrijeme studiranja, prosječni uspjeh na studiju, izvannastavne aktivnosti i dr.),
- akademskom osoblju (broj, znanstveno i nastavno zvanje, broj objavljenih znanstvenih radova, nastavno usavršavanje i dr.),
- administrativno-tehničkom osoblju (broj, znanstveno zvanje, profesionalno usavršavanje i dr.),
- inventaru
- financijama

Osim glavnih baza podataka, prikupljaju se podaci o pojedinim djelatnostima, sukladno propisima, općim aktima te aktivnostima predviđenima Priručnikom (npr. evidencija znanstvene djelatnosti, evidencija stručne djelatnosti, evidencija uspjeha novaka i asistenata, itd.)

Aktivnosti

Aktivnost 10.1.	Prati se napredovanje i uspjeh studenata tijekom studija.
vrijeme provedbe	trajno (svaki semestar)
nadležnost za prijedlog / izradu	Studentska služba, prodekan nadležan za nastavu i studente
nadležnost za provjeru/donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	godišnja izvješća o uspjehu studenata dostupna na mrežnim stranicama Fakulteta u obliku zbornoga statističkog izvješća

Aktivnost 10.2.	Redovito se prati zadovoljstvo studenata programom i nastavnicima
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Studentska služba, prodekan nadležan za nastavu i studente
nadležnost za provjeru/donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	rezultati studentskih anketa objavljeni na mrežnim stranicama Fakulteta u obliku zbornoga statističkog izvješća

Aktivnost 10.3.	Pohranjuju se i analiziraju dokazi o kompetencijama nastavnika
vrijeme provedbe	prije odobravanja studijskih programa i u postupku periodičnog vrednovanja studijskog programa te u postupcima izbora nastavnika
nadležnost za prijedlog / izradu	nastavnik, Tajništvo, prodekan nadležan za nastavu, prodekan nadležan za znanost
nadležnost za provjeru/donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom, Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	rezultati studentskih anketa i izvješća o udovoljavanju uvjeta za izbor pojedinog nastavnika dostupni u arhivi

Aktivnost 10.4.	Redovito se statistički prate osnovni podaci o studentskoj populaciji
vrijeme provedbe	trajno, izvješća za pojedinu akademsku godinu
nadležnost za prijedlog / izradu	Studentska služba, prodekan nadležan za nastavu i studente
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	analizirani i dostupni podaci o studentskoj populaciji

Aktivnost 10.5.	Redovito se prate osnovni pokazatelji uspješnosti izvedbe studijskog programa.
vrijeme provedbe	trajno, podaci se prikupljaju za akademsku godinu
nadležnost za prijedlog / izradu	Studentska služba, prodekan nadležan za nastavu,
nadležnost za provjeru/donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom, Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	ocjena uspješnosti izvedbe studijskih programa na temelju analize prikupljenih podataka pri periodičkom vrednovanju

Aktivnost 10.6.	Redovito se prate podaci o zapošljavanju diplomanata i prvostupnika
vrijeme provedbe	trajno, izvješće svake akademske godine
nadležnost za prijedlog / izradu	Studentska služba, nadležni prodekan, Odbor za alumnije
nadležnost za provjeru/donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom, Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	na temelju analize podataka o zapošljavanju korigiraju se upisne kvote

Aktivnost 10.7.	Fakultet se uspoređuju sa srodnim ustanovama unutar Europskog prostora visokog obrazovanja
Vrijeme provedbe	prilikom prijave studijskih programa i vanjskog i unutarnjeg vrednovanja
nadležnost za prijedlog / izradu	Odbor za unapređenje studija, prodekan nadležan za nastavu
nadležnost za provjeru/donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom, Dekan, Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	podaci o rezultatima vrednovanja i prosudbe na mrežnim stranicama

Aktivnost 10.8.	Fakultet kontinuirano razvija i unaprjeđuje informacijski sustav
vrijeme provedbe	kontinuirano
nadležnost za prijedlog / izradu	Odjel za informatičku tehnologiju, Informatička služba
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće, Odbor za informatizaciju
indikator uspješnosti	analiza djelotvornosti sustava i potrebnih unaprjeđenja, aktivnosti na poboljšanju sustava (ISVU)

Aktivnost 10.9.	Provodi se periodično vrednovanje informacijskog sustava Pravnog fakulteta
vrijeme provedbe	svake tri do četiri godine
nadležnost za prijedlog / izradu	Posebno povjerenstvo koje imenuje dekan / Odjel za informatičku tehnologiju
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan, Fakultetsko vijeće, Odbor za informatizaciju
indikator uspješnosti	izvješće o vrednovanju prihvaćeno na Fakultetskom vijeću

Aktivnost 10.10.	Izrađuje se Strategija informatizacije Pravnog fakulteta
vrijeme provedbe	svake četiri godine
nadležnost za prijedlog / izradu	Odjel za informatičku tehnologiju / Povjerenstvo koje imenuje Dekan i potvrđuje Fakultetsko vijeće
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan, Odbor za informatizaciju / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	objavljena strategija na mrežnim stranicama Fakulteta

Primjeri dobre prakse

- pohranjuju se podaci o kompetencijama nastavnika
- prate se pokazatelji uspješnosti izvedbe studijskih programa
- redovito se prati zadovoljstvo studenata programom i nastavnicima (završna anketa, studentska anketa, analiza pritužbi, primjedbi i prijedloga)
- Putem sustava ISVU analizira se stopa završavanja pojedinih studija

4.11. Javnost djelovanja

Standard

Fakultet treba redovito objavljivati ažurne, nepristrane i objektivne informacije (i kvalitativne i kvantitativne) o svojim programima i kvalifikacijama, znanstvenom i stručnom radu te ostalim važnim pitanjima.

Cilj

U ostvarenju svoje javne uloge Fakultet je dužan informirati javnost o programima koje nudi, o planiranim ishodima učenja tih programa, o kvalifikacijama koje dodjeljuju, o nastavi, o postupcima učenja i ocjenjivanja koje koriste, kao i o mogućnostima učenja dostupnim studentima.

Objavljene informacije mogu sadržavati stavove i opis sadašnjih radnih mjesta bivših studenata kao i profil trenutačne studentske populacije. Te informacije moraju biti točne, nepristrane, objektivne i lako dostupne i ponajprije su namijenjene obavještanju javnosti o onome što Fakultet radi. Fakultet treba na nepristran i objektivan način potvrditi je li ispunio vlastita očekivanja.

Službena mrežna stranica Fakulteta predstavlja temeljni oblik obavještanja javnosti o svim djelatnostima ustanove. Pored mrežnih stranica, u cilju informiranja javnosti koriste se i tiskovine (vodiči, godišnjaci i sl.), istupi na javnim zbivanjima u organizaciji Fakulteta ili drugih institucija s kojima surađuju, oglašavanje u medijima i dr.

Službena mrežna stranica, na hrvatskom i engleskom jeziku, mora sadržavati:

- osnovne podatke o ustanovi,
- temeljne pravne akte ustanove:
- podatke o ustroju i djelatnicima s navedenim podacima za kontakt
- podatke o nastavnim i drugim programima (studijski programi, programi cjeloživotnog učenja, stručna usavršavanja i dr.),
- pravovremeno objavljene podatke o izvedbi studijskih programa (Izvedbeni plan)
 - akademski kalendar,
 - raspored održavanja nastave,
 - raspored ispitnih rokova,
 - završetak studija (protokol i dr.),
 - natječaje za upis na programe Fakulteta i kriterije upisa,
- podatke o znanstvenoj i stručnoj djelatnosti institucije, uključujući izdavačku djelatnost
- podatke o međunarodnoj suradnji,
- podatke o dostupnim resursima za studiranje s poveznicom na detaljnije podatke:
 - o kolegijima i nastavnicima
 - o knjižničnom sustavu,
 - o studomatu (poveznica na studomat),
 - o podršci studentima,
 - korisne bivšim studentima (alumni)

Aktivnosti

Aktivnost 11.1.	Javno su objavljeni osnovni podaci o Pravnom fakultetu (temeljni pravni akti, podaci o ustroju i djelatnicima uz kontaktne podatke i dr.)
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Tajništvo
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	pozitivni rezultati ankete provedene među dionicima o zadovoljstvu kvalitetom informacija, analiza i evidencija o objavljivanju

Aktivnost 11.2.	Studijski programi i podaci o studijskim programima javno su objavljeni
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Tajništvo - Studentska služba (ISVU), informatička služba / prodekan nadležan za nastavu
nadležnost za provjeru/donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom, Dekan
indikator uspješnosti	Izvješće Povjerenstva za upravljanje kvalitetom / prodekana nadležnog za nastavu

Aktivnost 11.3.	Osigurana je javnost izvedbenoga plana studijskih programa (akademski kalendar, raspored održavanja nastave, silabi, ispitni rokovi, pravila o završetku studija, natječaji za upis, kriteriji upisa i dr.)
vrijeme provedbe	na početku akademske godine i/ili semestra
nadležnost za prijedlog / izradu	Tajništvo - Studentska služba (ISVU), informatička služba / prodekan nadležan za nastavu
nadležnost za provjeru/donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom, Dekan
indikator uspješnosti	Izvješće Povjerenstva za upravljanje kvalitetom / prodekana za nastavu

Aktivnost 11.4.	Javno su dostupne informacije o mogućnostima koje pridonose kvaliteti studiranja (podaci o znanstvenoj i stručnoj djelatnosti sastavnice, o međunarodnoj suradnji, o dostupnim resursima za studiranje: kolegijima i nastavnicima, Biblioteci, podršci studentima i dr.)
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Tajništvo - Studentska služba, informatička služba / nadležni prodekan, Odjel za informatičku tehnologiju
nadležnost za provjeru/donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom, Dekan
indikator uspješnosti	Izvješće Povjerenstva za upravljanje kvalitetom / godišnje izvješće Dekana

Aktivnost 11.5.	Svi pravilnici, upute i kriteriji koji se donose na Fakultetu javno se objavljuju
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Tajništvo, informatička služba, Odjel za informatičku tehnologiju
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan / Fakultetsko vijeće
indikator uspješnosti	izvješće Povjerenstva za upravljanje kvalitetom / godišnje izvješće Dekana

Aktivnost 11.6.	Osigurana je javnost ispita i obrana završnih radova
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	prodekan nadležan za nastavu
nadležnost za provjeru/donošenje	Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom, Dekan
indikator uspješnosti	godišnje izvješće Dekana

Aktivnost 11.7.	Fakultet organizira i sudjeluje u događajima kojima se javno predstavlja njegova djelatnost (studijski programi, znanstvena djelatnost, stručna djelatnost)
vrijeme provedbe	najmanje jednom godišnje
nadležnost za prijedlog / izradu	Tajništvo
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	predstavljanje na Smotri sveučilišta, Danima otvorenih vrata i sličnim događajima

Aktivnost 11.8.	Posebna se pozornost posvećuje točnosti, objektivnosti i dostupnosti objavljenih podataka i informacija
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Tajništvo
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	izvješće dekana Fakultetskom vijeću sadrži osvrt na evidentirane upite studenata i očitovanja nadležnih službi

Aktivnost 11.9.	Vodi se briga o zaštiti osobnih podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Tajništvo – informatička služba, Odjel za informatičku tehnologiju
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	izvješće dekana Fakultetskom vijeću sadrži osvrt na evidentirane upite studenata i očitovanja nadležnih službi

Aktivnost 11.10.	Vodi se briga o obavezama iz Zakona o pravu na pristup informacijama
vrijeme provedbe	trajno
nadležnost za prijedlog / izradu	Tajništvo – informatička služba, Odjel za informatičku tehnologiju
nadležnost za provjeru/donošenje	Dekan
indikator uspješnosti	evidentirani postupci prema odredbama Zakona koji su dio godišnjih izvješća dekana

Primjeri dobre prakse

-
- Fakultet ima Odbor za informatizaciju, Odjel za informatičku tehnologiju te informatičku službu
- Fakultet ima uredništvo službene mrežne stranice
- Fakultet službeno ovlašćuje zaposlenike/nastavnike za objavu sadržaja na mrežnim stranicama, ali i osiguravaju provjeru objavljenih informacija.
- Fakultet koristi jedinstveni informacijski sustav (ISVU) za evidentiranje informacija o studijama i studentima, a koji je povezan sa mrežnim stranicama fakulteta.
- Sastavnice i Sveučilište prilikom vrjednovanja koriste podatke iz ISVU-a.
- Fakultet sudjeluje na Smotri Sveučilišta i organizira Dane otvorenih vrata radi upoznavanja budućih studenata i poslodavaca s programima i djelatnošću Fakulteta
- Biblioteka kao stručna služba u sastavu Fakulteta koja ima preko 10.000 korisnika predstavljena je na mrežnoj podstranici Fakulteta
- Omogućeno je pretraživanje knjižničkog kataloga.
- Biblioteka održava edukacije za sve korisničke skupine o vrstama, izvorima i načinima usluga unutar Biblioteke

IZVORI I POVEZNICE

Propisi i dokumenti Pravnog fakulteta u Zagrebu

Pravilnik o sustavu osiguravanja kvalitete na Pravnom fakultetu u Zagrebu (25. travnja 2012.)

Pravni fakultet u Zagrebu, propisi <http://www.pravo.unizg.hr/fakultet/propisi>

Pravni fakultet u Zagrebu, Upravljanje kvalitetom, http://www.pravo.unizg.hr/fakultet/upravljanje_kvalitetom

B.Smerdel i M.Ajduković, ur. Razvoj modela unaprjeđivanja kvalitete studija na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu, 2006. <http://www.pravo.unizg.hr/rmuks>

Propisi i dokumenti Republike Hrvatske s poveznicama

Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN 123/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11

Zakon o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, NN 45/09

Zakon o studentskom zboru i drugim studentskim organizacijama, NN 71/07

Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditacije visokih učilišta, NN 24 /10.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), *Kriteriji za ocjenu kvalitete visokih učilišta u sastavu sveučilišta*, https://www.azvo.hr/images/stories/vanjska_prosudba/Kriteriji.pdf

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), *Upute za sastavljanje samoanalize visokih učilišta u sastavu sveučilišta*, <http://www.azvo.hr/hr/vrednovanja/reakreditacija-vu>

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), *Postupak vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete (audit)*, sa svim relevantnim dokumentima i uputama

<https://www.azvo.hr/index.php/hr/audit-vu>

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), *Postupak reakreditacije visokih učilišta i sudijskih programa*, sa svim relevantnim dokumentima i uputama, <http://www.azvo.hr/hr/vrednovanja/reakreditacija-vu>

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, <http://public.mzos.hr/Default.aspx>

Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje <http://www.nvvo.hr>

Registar studijskih programa – Preglednik studijskih programa MOZVAG
<http://mozvag.srce.hr/preglednik/pregled/hr/pocetna/index.html>

Propisi i dokumenti Sveučilišta u Zagrebu s poveznicama

Statut Sveučilišta u Zagrebu, <http://www.unizg.hr/uredssi/images/datoteke/statut.pdf>

Pravilnik o sustavu osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu,
http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/dokumenti/pravilnici/PRAVILNIK_KVALITETA_final.pdf

Pravilnik o postupku vrjednovanja studijskih programa sveučilišnih preddiplomskih, diplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomskih te stručnih studija Sveučilišta u Zagrebu,

http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/dokumenti/pravilnici/Pravilnik_o_vrjed_stud_programa.pdf

Pravilnik o međunarodnoj mobilnosti
http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/dokumenti/novosti2010/Pravilnik_o_mobilnosti_SuZ.pdf

Sveučilište u Zagrebu, *Istraživačka strategija Sveučilišta u Zagrebu 2008-2013*, 2008.,

http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/dokumenti/statut/Istrazivacka_strategija_2008-2013.pdf

Sveučilište u Zagrebu, *Strategija e-učenja Sveučilišta u Zagrebu 2007-2010*, 2007.,

http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/dokumenti/eucenje_strategija/Sveuciliste_u_Zagrebu_strategija_e_ucenje_Senat_v1.pdf

Priručnik za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu (11. rujna 2012) (uključuje obrasce u postupcima osiguravanja kvalitete)

http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/dokumenti/kvaliteta/Prirucnik_za_osiguravanje_kvalitete.pdf

Sveučilište u Zagrebu, Upravljanje kvalitetom, sa svim relevantnim propisima, dokumentima i uputama,

<http://www.unizg.hr/upravljanje-kvalitetom/upravljanje-kvalitetom/>

Sveučilište u Zagrebu, Studentska anketa, sa svim relevantnim dokumentima i uputama

<http://www.unizg.hr/upravljanje-kvalitetom/vrednovanje-nastave/sveucilisna-studentska-anketa/>

Europski i međunarodni propisi i dokumenti

European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA), "*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*", 3rd ed., 2009.

[http://www.enqa.eu/files/ESG_3edition%20\(2\).pdf](http://www.enqa.eu/files/ESG_3edition%20(2).pdf)

Hrvatska jezična verzija: "*ESG standardi (Europski standardi i smjernice za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja*", dostupna na

http://www.azvo.hr/images/stories/kvaliteta/ESG_HR_final.pdf

EURAXESS, Agencija za mobilnost i programe EU, "*Mobility Handbook - Priručnik za mobilnost istraživača*".

http://www.euraxess.hr/uploads/articles/eurax927_mobility_handbook_2010.07.pdf

European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA), *Workshop Report 11 - Quality Assurance in Transnational Higher Education*, 2010.

<http://www.enqa.eu/files/ENQA%20workshop%20report%2011.pdf>

European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA), Workshop and Seminar Reports (o pojedinim segmentima osiguravanja kvalitete) http://www.enqa.eu/pubs_workshop.lasso

Recommendation (EC) No 2006/961 of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on transnational mobility within the Community for education and training purposes: European Quality Charter for Mobility, OJ L 394, 30.12.2006.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:394:0005:0009:EN:PDF>

http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/c11085_en.htm

OECD, "*Guidelines for Quality Provision in Cross-border Higher Education*", 2005.

<http://www.oecd.org/dataoecd/27/51/35779480.pdf>

UNESCO, "*Guidelines for Quality Provision in Cross-border Higher Education*", 2005.

http://www.unesco.org/education/guidelines_E.indd.pdf

European Commission, Higher Education in Europe, http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/higher_en.htm, s glavnim dokumentima i politikama http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/policy-higher_en.htm

European Association for Quality Assurance in Higher Education, ENQUA <http://www.enqa.eu/>

European Association of Institutions in Higher Education, EURASHE <http://www.eurashe.eu/>